Redacció i Administració: Passeig de Gràcia, 24. — Telèfon 3051-A
Tallers d'imprenta: Sitges, núms. 11 i 13.—Telèfon 1310-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
EDICIO DIARIA

Barcelona	2	Pts. mes
Península Ibèrica .	7'50	" trimestre
América llatina . .	8'50	" "
Altres països. . .	25	" "

LA PUBLICITAT

ANY XLVI—NUM. 15,731—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIVENDRES, 30 DE MAIG DE 1924

TOT ES VARIABLE I FEBLE SI NO S'APUNTALA AL COR.

VAUVENARGUES

ELS BOTIGUERS DE CASA NOSTRA

Hem fet, als catalans d'ofici intellectual, des d'aquest lloc, la justícia que es mereixen. I volem fer-la també als botiguers. Aquest salt que donem des de la intellectualitat a la petita indústria i al comerç al detall, sembla, al primer cop d'ull, violent i forçat. Qui hi pensi una mica, veurà que és completament natural. A Catalunya, i sobre tot a Barcelona, hi ha en els nostres temps un fort lligam entre l'home d'intelligència i l'home de botiga. Fixeu-vos-hi: les zones de la nostra terra més riques de sentiment, són avui aquestes dues: la intellectualitat i la menestralia.

Són bon tros anacrònics els escriptors i els periodistes catalans que sovint alludeixen despectivament als botiguers. De la mateixa manera que hem sostingut que la intellectualitat catalana és una de les més idealistes del món, sostenim que els botiguers catalans, i més assenyàladament els barcelonins, són també uns dels més idealistes de la present època. Aneu, si us plau, a altres terres i a altres ciutats, i mireu el nivell sentimental i ideal dels homes de botiga. I digueu-nos després si abunden tant com a Barcelona els qui en aquestes professions senten encesa dins llur pit la flama d'un ideal.

Un polític intelligent—i fins un home intelligent que no sigui polític—ha d'adonar-se que la força catalana està formada, en la seva composició noucentista, per dos elements principals: la Intelligència i la petita burgesia. Aquest fet, completament visible a Barcelona, s'estén per tot Catalunya amb major o menor intensitat. Per què, doncs, hem de burxar i ferir amb ironies i amb sarcasmes els botiguers, si ells són, després dels homes d'ofici intellectual, els més dignes de lloança?

Aquells sentiments egoistes i materials i aquella petitesa d'esperit que hom retreu als botiguers, fent-ne, sense raó, les característiques d'una classe, no estan acaparats pels homes de botiga. El percentatge més alt d'ànimes minses no el trob m a Catalunya, en la burgesia petita, sinó més aviat en la burgesia grossa i en els rengles de l'anomenada aristocràcia.

La força social de la nostra intellectualitat està precisament en la coincidència idealista amb la massa dels homes de botiga, de despatx, d'escriptori i de magatzem. Els més aguts escriptors forasters han vist el fenomen català de la comunitat de sentiments i d'aspiracions entre els intellectuals i una gran zona de la massa popular. El contingent més nombrós d'aquest públic no es recluta avui a les fàbriques ni als obradors. Es recluta a les botigues. Els botiguers, i llurs dependents, i llurs aprenents, i llurs macips, estan molt més aprop de la intellectualitat catalana que els plutòcrates i els aristòcrates.

Fa molta estona que ha tocat l'hora de retirar els despectius mots vuitcentistes: vetes-i-fils, salta-taulells. Podríem estar ben contents que en altres classes catalanes hi hagués la mateixa densitat sentimental i idealista que en el ram dels botiguers i de llurs dependències. El senyor Esteve és ja una supervivència al cap i casal de Catalunya. I encara cal observar que aquell botiguer del segle XIX, tal com Rossinyol el pinta, té alguns traços dignes de respecte. La psicologia del senyor Esteve no és tota pobra, no és tota rebutjable. El dramaturg mateix, en la seva obra famosa, deixa traspuar de tant en tant l'enterniment del seu heroi. Dins el senyor Esteve hi ha grossos defectes; però hi ha també forces fecundes que, ben aplicades, ajuden considerablement al progrés d'un poble. Molt pitjor que el senyor Esteve és el senyor Canons. I el senyor Canons, si alguna vegada és botiguer, altres vegades és noble de pergamí o de paper, rendista, fabricant i fins advocat.

Full de dietari

PETITESES CIVILS

Fa pocs dies, cap al tard, vaig veure un xicotet que amb una frèvola joieta corria velocment pel carrer de la Canuda.

Coneixeu el carrer de la Canuda, oi? Es un carrer simpàtic que té l'Ateneu a un cap i l'altre cap el Foment del Trabajo Nacional—mireu quin transit per un carrer tan curt!

De fet, a més, és un carrer estret, malauradament pavimentat—un dels més bé pavimentats de Barcelona.

Aquesta darrera circumstància era una de la que havia determinat el xicot a llisca sobre la frèvola *patineta*.

Ah, era un veritable virtuós de la patineta! Esquivava els vianants—nombrosos a aquella hora—fent un seguit de giravolts ràpides i elegantíssimes.

Immediatament vaig recordarme d'un simple carrer d'Amsterdam on, a hora semblant, havia vist patinar sobre rodes un bló-de-Déu de nois i noies de poca edat. L'espectacle, que em va semblar lúdic, m'havia fet mormolar: "Això no es possible de veure-ho a Barcelona".

Ho creia impossible, no sols per la pessima condició dels nostres paviments públics, sinó, principalment, per una mena d'intolerància que agita el cor de molts barcelonins davant certes esplais infantivols.

Quina diferencia entre l'espectacle d'aquests tendres patinadors d'Amsterdam i la d'un partit de futbol dels que han enselvatgit l'aspecte de molts carrers i places de Barcelona!

El que em semblava impossible comença d'esdevenir possible. El lloc de l'assaig no és prou ben triat, reconeguem-ho. Però no cal exigir-ho tot de cop i volta.

Es sempre confortador de saber que l'únic impediment perquè un noi llisqui sobre l'asfalt barceloní és la manca d'asfalt i no la manca de tolerància de part dels transeúnts i dels conductors de vehicles.

No desesperem de veure els infants fent navegar barques i barquetes sobre els estanys dels nostres *squares*—tant hi hagi estanys i *squares*—. No desesperem de veure, com a París, a Ginebra, o a Lausana, ocells confiats que vinguin a prendre una molla de pa de dita de qualsevol transeünt.

Carles Soldevila

La Política

PROCESSAMENT D'EX-PARLAMENTARIS.

Per articles aparegutts fa uns quants cups, han estat processats els ex-parlamentaris jaumins En Miquel Junyent i En Bartomeu Trias.

HOMENATGE EN PROJECTE

A Terrassa s'ha constituït un comitè amb l'objecte de rebre adhesions per a l'homenatge, en projecte, al general Primo de Rivera.

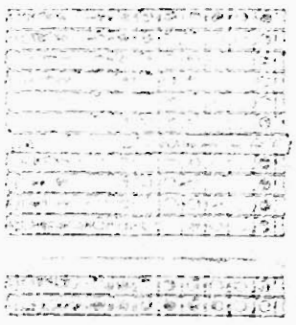

UNA CARTA D'EN GUIMERÀ.

Amb motiu de l'homenatge que Santa Cruz de Tenerife va rebre al patriarca de la dramàtica catalana N'Angel Guimerà, aquest ha remès a l'alcalde de l'esmentada ciutat la següent carta:

"Molt senyor meu i de la meva més distingida consideració: Alta i agradablement sorprès vaig quedar en rebre l'afectuós telegrama amb què se serví vostè honorar-me, i a més a més altres tres cables, igualment afectuosos, participant-me que en la casa on vaig néixer es collocà una lápida a honor meu, i que, també en mon honor, la ciutat de Santa Cruz havia posat el meu nom al carrer en què hi ha aquella. Tinerfenya la meva idolatrada mare, català el meu bondadós pare, mos amors són per a aquelles illa i la seva capital i per a Catalunya, en l'idioma de la qual és escrita la meva obra literària. Agraït, agraïdíssim quedo a tan altes consideracions, i vostè, en mon nom, espero que donarà les gràcies més efusives a quants s'interessaren per aquest humil servent, que no per trobar-se absent d'ençà de la seva infantesa de la illa que té per etern vigilant el sobirà Teide, envolt en blanca caputxa, ha deixat ni per un moment de recordar-la i admirar-la."

PROTECCIO SARDANISTICA.

Hom diu per les penyes sardanístiques que, davant l'acord pres per les entitats corresponents de no celebrar aquest any l'Aplec de la Sardana, el senyor Josep M. Millà i Camps, diputat de la nova Mancomunitat, se'n dolgué profundament, i que, com a conseqüència, oferí el seu generós adjutori per tal que no es perdi una festa que ja anava essent tradicional.

A aquest gest tan sincer i espontani es deurà, segons aquells rumors, la festa que aquest any es faci.

SANCIONS A PINEDA

A Pineda ha estat destituït el dipositari municipal, i castigat amb la pèrdua del sou de tres dies l'encarregat dels mossos.

CARNET DE LES ARTS

LES ARTS I ELS ARTISTES

Seguint el catàleg, trobem dos paisatges i una figura d'En Lluís Mercadé, resolts discretament. En Pasqual exposa un Estudi i dos Paisatges d'Olot, pintats de la manera musculosa amb què es presentà en la seva darrera exposició particular. Enric C. Ricart hi té un estudi i una Natura morta.

Josep Togares clou la llista de les pintures amb tres obres magnífiques: un paisatge, un bust de dona i un grup de tres mitges figures. Aquestes obres, per la solidesa del dibuix, per l'harmonia severa dels tons, per la passió que coven sota una fredor deliberada, són parlones de les millors obres que hem vist d'aquest artista. El paisatge, interpretat amb una paleta terrosa, sorda i limitada, té una mena de rudesa elegíaca que emociona, la figura femenina és pintada amb una robustesa exemplar, però l'obra més forta de totes tres és el grup de les tres figures. La composició d'aquesta tela és admirable d'equilibri. La distribució dels volums, sàviament explicats, i la juxtaposició dels tons, gris i verd, units al centre per una nota greu de terra carminosa, donen al conjunt d'aquesta tela l'aspecte d'una gran flor, producte exòtic i delicat d'una blancor d'una sensibilitat excepcional. Aquelles figures exànguies viuen per l'excelsa harmonia del total del qual són elements. Es possible que preses separadament cada una d'aquelles testes infantils i aquella testa femenina glaçada ens deixessin un bon xic perplexes; però en situar-se com a elements capitals de la composició s'animen i adquireixen una força d'expressió sorprenent.

A la secció d'escultura només hi han concorregut tres expositors: En Josep Dunyac, amb un retrat de senyora; En Casanovas, amb dos caps de bronze, senzillament admirables, especialment el que porta el número 60, i En Pau Gargallo, que amb aquesta exposició ha donat l'obra cabdal de la seva carrera. El torç de bronze "El gitanet" (ell sabrà per què li ha posat aquest nom) és una de les coses més completes, més fines i més pures que hem vist en escultura catalana moderna. En aquesta obra, a la perfecció técnica s'hi uneix un sentiment de la forma tan elevat, un concepte de la realitat tan noble com el que inspirava els grans artistes de l'art romà antic. Junt amb aquesta obra d'una bellesa tan serena, En Gargallo exposa un petit bronze, "Esclava", graciosa fantasia dita amb una seguretat i una finesa extraordinàries. Molt interessants l'humorada "L'home del café", argila cuita) i "Bagneuse" (model per alabastre. El retrat del pintor Nogués, discretament estilitzat i molt notable per la semblança.

A la secció de dibuixos, l'Espinal exposa unes quantes apuntacions i esboços, molt àgils i fins. Pere Inglada hi té sis dibuixos d'animals, resolts amb aquella elegant i sàvia simplicitat que li és característica i amb aquella digitació tan subtil amb la qual sap donar rares qualitats a la línia. L'Obiols exposa dos estudis per plafons, bonics de composició, i uns quants dibuixos. En Josep F. Ràfols sobresurt amb un "Estudi de figura" i un "Retrat de la mare de l'autor". També hi té una vista, "Encontorns de Florència", executada amb la prolixa precisió de sempre, i una composició colorida al pastell que titula "A la memòria d'Estellen". N'Enric C. Ricart hi ha concorregut amb dos interessants dibuixos, i En Xavier Nogués, amb un dels seus admirables aiguaforts.

C. C.

— El pintor Terruella exposa una col·lecció de notes de paisatges i d'apuntacions de curses de braus, fetes amb molta agilitat, al Saló París. —

LA TENEBROSA HISTORIA DELS RAIGS DIABÒLICS

DE COM L'INVENTOR MATTHEWS DECIDI D'ANAR A FRANÇA. — HORES D'ANGUNIA. — UN INTERVIU INTERESSANT.

El senyor Matthews, segons el corresponsal a Londres d'*Excelsior*, esperant la resposta del Govern a propòsit de les seves darreres experiències, passà moments dramàtics. Cal esmentar les paraules que li havia dit Lloyd George en sortir del seu laboratori:

"Sóu un dels homes que el nostre país no pot desconèixer si vol restar al cap de les nacions. Tindré compte de fer apreciar els vostres invents."

Durant l'any passat passà divuit hores cada dia en el seu laboratori, i les seves recerques li han costat tota la seva fortuna. Li arribà un missatge de sir Geoffrey Salmard, del ministeri de l'Aeronàutica, dient que dintre una hora rebria la resposta del Govern. A l'hora justa Matthews rebé la lletra que contenia el seu destí. No la pogué llegir ell mateix, per la fadiga dels seus ulls castigats per la claror ardent del raig. Donà la lletra al seu amic, el capità Edwards, el qual, al cap de pocs minuts, sortia i declarava als periodistes que, davant les exigències inacceptables formulades pel ministeri de l'Aire, el senyor Grindell Matthews reprenia la seva llibertat.

Grindell Matthews ha explicat així el desenrotllament d'aquesta ruptura:

"He judicat ridícules les ofertes del Govern britànic, i inacceptables les seves pretensions. Després d'haver fet davant els experts del War Office experiències concluents, hem m'ha demanat de renovar-les en dues sessions i de suspendre durant quinze dies les negociacions amb la signatura francesa, que m'ofereix condicions més satisfactòries. Sabeu quina garantia m'ha estat proposada per aquesta opció de dues setmanes? La quantitat irrisòria de 1,000 lliures esterlines! He refusat i demanat quarenta vint hores al Govern britànic per fer-me proposicions més raonables. Hauria esperat a Londres l'expiració d'aquest darrer termini si no hagués temut les persecucions dels enemics, que volien apoderar-se de la meva invenció sota pretext d'haver obtingut de mi una opció envelida.

Esperaré fins a divendres la resposta definitiva del Govern britànic. Segons que sigui o no satisfactòria, tornaré a Anglaterra o signaré el contracte preparat, el qual em lligarà definitivament amb el senyor Royer."

Cal afegir que tot just partí Matthews de Londres, un nivier portà al seu laboratori una citació per comparèixer davant el tribunal per respondre de la no-execució de les clàusules d'un compromís anterior, assegurant a un tal Gubins i als seus associats una participació al 52 per 100 en els beneficis de l'invent del savi anglès.

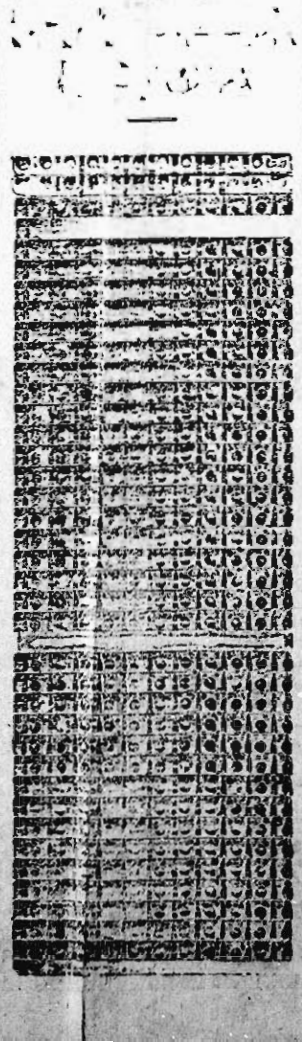

CARNET DE LES LLETRES

"ESCLATS DE LLUM"

Mn. Ramon Pinyes, rector de Pòboleda, gustador de la vida plàcida de poble, amic del camp i de la muntanya, acaba de publicar un petit recull de sonets amb un títol just: "Esclats de llum". La poesia de Mn. Pinyes és realment llum, color. Diríeu que la llum substitueix en molts dels seus versos el ritme.

Mn. Pinyes ha reflectit en els seus sonets, com en un marbre o en un llac, la visió de la natura. Un sonet sembla més a propòsit per a descriure o cantar delicats panorames de l'esperit. Mn. Pinyes, en canvi, ha volgut lligar amb el cinyel dels catorze versos la vida rica del món exterior. Els ulls d'aquest poeta *són amarats de llum camperola, no es giren ànima endins,* a guaitar l'home palpitant. El descriptivisme de Mn. Pinyes és, tanmateix, una mena de poesia.

Alguns dels sonets del llibre "Esclats de llum" voregen la perfecció. *Podríem citar uns quants versos* reeixits de veritat. Tot el llibre neda en una mar de llum. Es un bell espectacle; però de vegades les paraules semblen nàufrags.

Ship-boy

ALS ESTATS UNITS

El senador, la noia i el bes

Un despatx de Washington anuncia que una viva emoció es manifestà dissabte, a la Comissió d'Agricultura del Senat, quan la senyora Edmundston, *presidenta del Comitè femení de Decatur* (Alaska) a favor de l'ocupació pel Govern d'una concessió del senyor Ford, la *Muscle Shoals*, acusà al senador Norris, membre de la Comissió, d'haver besat una noia, membre del Comitè femení de Decatur, amb la promesa de pronunciar-se a favor de la concessió Ford al Senat.

"Vós haveu besat la noia—digué la senyora Edmundston—i us haveu pronunciat tot seguit contra l'acceptació. Es una traició veritable."

El senador Norris, vermell i indignat, declarà que el testimoni de la senyora Edmundston era un complot de "chantage".

"Jo no he besat la noia—cridà el senador—; és ella qui m'ha besat. Jo havia rebut amenaces dient que, si jo no em pronunciava a favor de l'afer Ford, alguna cosa em cauria sobre el cap. Suposo que deu ésser un fet."

La senyora Edmundston va dir aleshores que el cap de l'honorable senador devia estar molt satisfet d'haver-se trobat un moment sota els llavis petonejadors de la noia. Un gran desordre seguí a aquestes declaracions.

El senador Hiffin, president de la Comissió, restablí l'ordre explicant que la noia havia sentit a dir al senador molt galantment, tot mirant passar les noies del comitè femení de Decatur: "Estic temptat de votar per l'afer Ford si una d'aquestes noies maques em fes un petó." Aleshores la noia aludida, sense dubtar i espontàniament, besà el senador.

E's fets restablerts així en la seva veritat, l'honor del senador Norris ha quedat intacte i el curiós incident ha acabat.

A LA CAMBRA BELGA EL VOT DE LES DONES

Bruselles, 29.—A la Cambra dels Diputats va ésser aprovada ahir, per 86 vots contra 75, una proposició demanant que el projecte de llei relatiu al vot de les dones a la provincia, fos inserit a continuació de l'ordre del dia.—Havas.

La situació a Europa

Continua publicant-se la correspondència entre Poincaré i Macdonald.

El Congrés de la Federació Socialista del Sena ha acordat per gran majoria no col·laborar en el Ministeri.

La Cambra dels Comuns ha discutit la moció de censura al Govern presentada pels conservadors. Els liberals s'han reunit per veure si sostindrien els conservadors contra el Govern; però després Mr. Asquith ha declarat que concedien als laboristes una mica més de temps per tal de poder desenrotllar llur programa.

La Cambra dels Lords ha votat, contra l'opinió del Govern, la suspensió de la Conferència anglo-russa.

FRANÇA

MOSSEN BREMOND, ACADEMIC

(DEL NOSTRE REDACTOR CORRESPONSAL)

París, maig.

L'entrada del reverend Bremond a l'Acadèmia Francesa, *ha estat molt poc interessant.* Hi havia la tradició, a l'Acadèmia, que quan entrava un home de sentiments religiosos definits li contestava un acadèmic de sentiments religiosos diversos. L'Acadèmia—ja ho sabeu—és, abans que tot, un saló... *D'aquestes entrades tradicionals, la més famosa en aquests darrers temps fou la de Pasteur.* Pasteur era un católic practicant i fervorós, i el seu discurs d'entrada fou una apologia del misteri i una descripció de la petitesa de la ciència. Li contestà Renan, i ja podeu comptar en quins termes aihora deliciosos, irònics i respectuosos. Fou — diuen — aquesta sessió un dolç exquisit.

Al reverend Bremond li ha contestat un novellista per a les famílies, que al mateix temps és un católic com n'hi ha tants: Enric Bordeaux. Han estat, naturalment, d'acord, i si de cas hi ha hagut alguna discordança, ha estat per part de mossèn Bremond, que té, malgrat tot, les seves idees pròpies. Enric Bordeaux és, polser, l'escriptor que representa d'una manera *més completa el burgès francès mitjà.* No cal sinó recordar que el pare d'una de les heroïnes de Bordeaux s'oposa al matrimoni de la seva filla perquè el pretendent no té el Batxillerat. A les famílies, *això* sempre agradarà, inclús més que els sentiments dels personatges de Bourget, que són, malgrat tot, massa heroics i massa ideòlegs—de diamenge a la tarda, si voleu—però ideòlegs, de tota manera.

Mossèn Bremond, com diem, té idees pròpies. Es un jesuïta educat a Anglaterra, que sap el cardenal Newman de memòria. Això ja vol dir que no és pas un cas corrent. Es un inquiet. Tan inquiet, que ja no és jesuïta, ni porta a la clepsa la redoneta afaitada, tan divertida de veure en els grassonets i xerraires capellans de la baixa Itàlia. No es pot dir tampoc que mossèn Bremond sigui un modernista del tipus Romolo Murri. Tots els homes que formen la Universitat i l'Institut Católic de París han hagut de lluitar molt amb Roma, però francesos *com són, i, per tant,* equilibrats, s'han quedat en un terme mig, *fet de submissió i d'independència.* Mossèn Bremond és, amb el bisbe Baudrillart — les meravelloses conferències del qual a Barcelona són encara a la memòria de tots—, la personalitat *més en vista de l'Institut.* Mossèn Bremond s'ha quedat, dores, amb una cama a l'Index i l'altra cama al Dogma.

Mossèn Bremond ha escrit sis grossos volums. No tots els acadèmics ho podrien dir així. Jo no els he pas llegit. El periodisme és una cosa que em deixa tan poc de temps, i en hores tan extravagants, que si hom vol llegir no pot passar del fascicle. Mossèn Bremond ha escrit, per sort, dos llibres curts, d'un dedicat a Fenelon, l'altre dedicat a Bossuet. Sobre aquests dos grans autors les meves pobres idees coincideixen amb les de l'eminent acadèmic. Mossèn Bremond troba que Bossuet és un monument de cartó amb una filosofia que el qualifica, accentuant encara la nota, de "cartesianisme de cartó". Jo també ho trobo, i Bossuet és, per a mi, un autor insuportable. Les seves simpaties són per Fenelon. Les meves també. Fenelon no té la pompa, ni el raig de veu abaritonada de Bossuet, però és més profund, més veritable, més natural, més "nostre" que l'altre bisbe.

Un capellà que s'encara amb aquestes coses amb aquesta franquesa, ha de tenir per força una situació en el món literari. Mossèn Bremond la té. Es un dels gran polemistes de l'època. El seu càrrec li permet de fer polèmica sobre les coses fonamentals. En això, és envejable. Les coses més santes i sagrades han estat objecte de la meditació de Mossèn Bremond. Polser no hi ha deixat, sobre aquestes coses, una esgarrinxada nova, però del que es tracta, en aquest món, és de situar-se. Mossèn Bremond és, per exemple, un aferrissat enemic de la raó; creu que amb la raó l'home no va enlloc, perquè la raó ens enganya sempre. Per ell, el fort és el cor, el sentiment. La veritat sentimental—religiosa, mística, si voleu—no ens enganya mai. No pot veure, doncs, els savis, i, en canvi, estima els sants. Mossèn Bremond, amb aquestes idees, ha parlat del problema pedagògic. Ha arribat *a conclusions que faran indignar els lectors, però que a mi,* particularment, m'encanten. Mossèn Bremond voldria que es respectés, en les criatures, la ignorància, la ingenuïtat. Al meu entendre, el reverend Bremond té raó, i el que diu és tan axiomàtic que no es necessita *ni perdre una ratlla per demostrar-ho.*

Mossèn Bremond ha pres una llarga part a la polèmica del classicisme. Aquest capellà és, francament, pel romanticisme. Per ell, romanticisme i misticisme són tot una mateixa cosa. Es, doncs, l'anticlássic per excelència: és un exaltador del tartamudeig. Els gran poetes, per mossèn Bremond, són música pura: però com que a aquest capellà li agrada el cant del rossinyol o els murmuris d'una pineda que les sonates de Beethoven, troba més suc en els llibres de prosa dolents que en els de poesia bons. En els llibres de prosa dolents la finor de mossèn Bremond hi troba uns murmuris tan delicats que la gran música dels llibres d'alta poesia (Milton, Goethe) no s'hi pot ni de molt comparar. Mossèn Bremond, en aquesta polèmica, hi ha portat molta llum. El romanticisme, com a sinònim de misticisme, és el veritable, l'etern. L'altre, el que els crítics neoclássics troben, *per exemple, en Verlaine, és un* romanticisme turnant o giratori. Si Verlaine és bo, d'aquí a cent anys serà un clássic. No hi ha altra sortida.

Aquestes idees del reverend Bremond agraden o haurien agradat molt a Barrès. Barrès —que jo trobo cada dia més bo, sobretot aquest llibre esquinçat sobre l'afer de Panamà que es titula "Leurs figures"—és, en realitat, el mestre de Bremond. Es — diríem — el mestre de la sensibilitat del noi acadèmic. L'altre mestre, el de l'ofici, és el seu antecessor al seitial acadèmic, el bisbe Duchesne. El bisbe Duchesne era un home d'una ironia que feia tremolar *les estrelles. També va viure* sempre passant el filferro de l'excomunió i de l'Index. Ha escrit una monumental Història de l'Església, que aquests últims dies he llegit a la Biblioteca Nacional. Els nostres intellectuals pietistes l'haurien de llegir. Es una història feta amb un mètodo de sentit comú. Cada vegada que el bisbe Duchesne es troba davant de la vida d'un sant es fa una reflexió molt senzilla:

—Aquest home va ésser un home com un altre. Si no hagués estat un home com un altre, ja no hauria estat un sant.

D'aquesta simple posició inicial es desprèn la importància del seu llibre. El bisbe Duchesne es posa, per exemple, davant d'un miracle. Si a un sant li fan un tall, i de la ferida en surt, per comptes de sang, un rajolí de llet, el reverend Duchesne sonriu escèptic. No ho acaba d'entendre, i troba que un miracle és una cosa massa important per entretenir-se en aquestes llúdiques petitoses. En canvi, no té cap inconvenient en acceptar íntegrament el misteri, i adorar-lo. I de misteris el món n'és plé. La Història de l'Església no és el misteri més gran que existeix, per ventura?

El bisbe Duchesne era, com veieu—i com veureu encara millor si us decidiu a enfilar el seu llibre—, un home molt enraonat. Era, com mossèn Bremond, un veritable católic. El veritable católic no és aquell home que es dóna una mica de vergonya de tenir-ho tot resolt?

Josep Pla

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

FINANCES I COMERÇ

COTITZACIONS DEL DIA 29 DE MAIG DE 1924

BORSA MATI

	Obra	Antr.	Baix	Tanc
Nord.				
Alacant.				
Andalusa.				
Orenses.				
Chades.				
Caceres v.				
Autòmnibus.				

BORSA NIT

	Obra	Antr.	Baix	Tanc

Divises estrangeres

França.	
Suïssa.	
Bèlgica.	
Lires.	
Lliures.	
Dòlars	
Peso argentí	
Reis.	
P. de Montevi	

BORSA TARDA

Nord.				
Alacant.				
Andalusa.				
Orenses.				
Colonial				
F. C. Metrop.				
Autòmnibus.				
Càceres.				
Algites.				

BORSA DE LONDRES

Nova York	43262	Suècia	16325
França	80625	Alemanya	18300
Bèlgica	9350	Argentina	4112
Itàlia	9850	Montevideo	4337
Suïssa	24525	Xile	3980
Espanya	31655		
Portugal	159		
Holanda	11562		
Dinamarca	25725		
Noruega	31455		

BORSA DE MADRID

	Com
Interior.	
Amortitzable 5%.	
Amortitzable 6%.	
Exterior 6%.	
Banc d'Espanya.	
Banc Esp. de Crèdit	
Banc Esp. deRíoja	
B. Hisp. Amer.	
Tabacs.	
Sucres P.	
Sucres ord.	
Cèdules.	
Nord.	
Alacant.	
Francs.	
Lliures.	

BORSA DE PARIS

Londres.	
Bèlgica.	
Espanya.	
Holanda.	
Itàlia.	
Nova York.	
Portugal.	
Suècia.	
Suïssa.	
Argentina.	
Brasil.	
Grècia.	
Noruega.	
Dinamarca.	
Berlín.	
Viena.	
Praga.	
Rumania.	

CANVI DE L'OR

Monedes or Alfons.	140'50
" " Isabel.	152'50
" " unses.	149'50
" " petites.	148'50
" " francès.	149'50
" " lliures.	37'60
" " dòlars.	7'75

SUCRES

Nova York	Tanca 29 maig
Juliol.	
Setembre.	362
Desembre.	374
Març.	357
Maig.	329

CAFES

Nova York	Tanca 29 maig
Disponible.	14'16
Juliol.	1268
Setembre.	1210
Octubre.	1198
Novembre.	1195
Desembre.	1177
Març.	1140
Maig.	1129

VALORS NO INSCRITS EN LA COTITZACIO OFICIAL DE BARCELONA

	Cotat		Cotat
Traction 7% 1921.		Gallega Electricitat 6%.	
Traction preferents.		Ajuntament Sevilla 6%.	
G. Metrop. 6%.		Hotel Ritz 7%.	
S. T. Barcelona 6%.		Unió Salinera d'Espanya.	
C. E. Colonització 6%			

MERCAT DE COTONS

Cotitzacions del dia 29 de maig de 1924

NOVA YORK	Disp.	Maig	Juliol	Octbre.	Desbre	Gener	Març
Tanca anterior.	3255		2955	2643	2572		2560
Obertura.			2958	2647	2580		2576
Segon telegrama			2960	2647	2574		2566
Tanca.							

LIVERPOOL							
Tanca anterior.		1782	1718	1545		1493	1477
Obertura.		1789	1725	1545		1494	1480
Segon telegrama							
Tanca.							

NOVA ORLEANS							
Tanca anterior.		3075	2955	2569			
Obertura.							
Segon telegrama							
Tanca.							

GASETA BARCELONINA

NOTA NECROLOGICA

ENTERRAMENTS PER AVUI

Joan Guibernau Aubià, de 7 mesos, Montsió, 18, al cementiri Nou. A les tres.

M. Rodés Fornos, de 18 mesos, Portal de Santa Madrona, 10 bis, al cementiri Nou. A les tres.

Clara Sàez Rodríguez, de 62 anys, Consell de Cent, 895, al cementiri Nou. A les quatre.

Liberata Serra Llorens, de 49 anys, Coello, 321, al cementiri de Les Corts. A les quatre.

Elisa Berenguer Libanyez, de 48 anys, Coello, 321, al cementiri Nou. A dos quarts de quatre.

Carme Ferràndiz Jané, de 76 anys, Salmerón, 117, al cementiri de Sant Gervasi. A les quatre.

M. Aragay Brucart, de 4: anys, Santa Catalina, 5, al cementiri de Les Corts. A les tres.

Antoni José Manuel, de 59 anys, Vidriol, 18, al cementiri de Sans. A les tres.

FUNERALS

Na Maria del Carme de G. de San Pedro i de Gianga. Morí el dia 24 del que som. Avui, de nou a dos quarts d'una, misses a Jesús, de Gràcia.

N'Emilia Soler de Sànchez Deyà. Morí el dia 22 d'abril proppassat. Avui, misses a la Concepció.

En Joan Baptista Gimeno Fernàndez Vizarra. Morí el dia 16 del que som. Avui, misses a la Casa de Caritat.

ANIVERSARIS

En Francesc Font i Joseph. Morí el dia 26 de maig de 1923. Avui, de deu a dotze, misses a la Concepció i a la Casa de Caritat.

N'Isidre Quiroga i Jordà. Morí el dia 29 de maig de 1923. Avui, de deu a dotze, misses als PP. Carmelites.

L'entitat Unió Industrial ha organitzat per al dia 1 de juny pròximi, una excursió a Igualada amb el fi que els alumnes de les classes que sòlet puguin visitar l'Ateneu Igualadí i les fàbriques de teixits de J. Godó i la dels senyors Font Germans, per tal d'obtenir coneixements pràctics de l'ensenyament de la teoria de teixits.

Tapioques i Purés
FIGUERAS
són els millors del món

Avui, divendres, al local del Centre Excursionista de Catalunya, acabada la conferència del senyor Folch i Torres, que començarà a les dèu de la vetlla, tindrà lloc una sessió de projeccions de nombroses vistes de la Costa Brava, com a reunió preparatòria de l'excursió que d'aquí pocs dies es farà de cap a cap.

Indio Rosa
és el paper predilecte de les millors fàbriques de cigarrets del món.

La conferència del senyor Folch i Torres versarà sobre les seves poesies "Glòries del Cançoner" i altres composicions de caient popular.

Colls ALBERT: no s'entornen

DENUNCIES

Johann Michalak va denunciar que donà una maleta a un individu i no l'ha portada al lloc que devia.

— Josep Casanovas denuncià un comerciant al qual va vendre gèneres que valuta en 1.996 pessetes i ara es nega a pagar-les.

— Antoni Tirol denuncià un individu que no li ha pagat 130 pessetes que li deu.

— Joan Campabadal denuncià que del seu domicili del carrer de Sagristans li han pres una màquina d'escriure.

— El gerent de l'Hotel Ritz denuncià [illegible] del dit Hotel, el qual li ha tramès una lletra dient que si no li dóna 100 pessetes el mataria.

— Rafel Puig Bacardí denuncià que en un cinema de la Rambla tres individus l'amenaçaren de mort.

No dejarse sorprender con pomposos
NOMBRES EXTRANJEROS
para sólo cobrar mas caro.
Los Water-closets de más duración e higiene, de garantía absoluta, que no se cuartean, son de Fabricación Española llevando los nombres de "SANITAS" o "LEDA" y se hallan de venta en todas las principales casas del ramo en España.
Fabricante: F. Sangrà Barcelona Selayo, 11

DETENCIONS

Va ésser detingut Josep Cabrerizo i Cabrerizo, el qual es dedicava a prendre gèneres de l'estació del Nord.

— Al carrer de la Diputació foren detingats Isidre Tornè i Melcior Garcia, als quals se'ls varen trobar eines de robar.

— Fou detingut Pere Paricio Hernàndez, acusat d'haver agredit amb un bastó a Joaquim Berger.

TOS catarros, refredats, bronquitis cròniques, es guareixen ràpidament amb l'Elixir Gomenol CLIMENT.

MOSSEGADA DE CAVALL

A Ca la Ciutat fou assistida Remei Ribera Jiménez, de seixanta sis anys, que va ésser mossegada per un cavall que li causà una ferida al colze esquerre.

DE FRANC, una petaca de pell extra, que será lliurada mitjançant el canvi de 100 tapes del paper de fumar **NIKOLA** o de 150 de **CLASICO**. El canvi tindrà lloc a Barcelona en el mesos de juny i juliol, a les oficines de la **C. A. F.** (Via Laietana, 56, 1er), tots els dies feiners, d'11 a 1. El que no vulgui pelaca, pot seguir guardant les tapes i oportunament s'avisarà el canvi per altres obsequis (rellotges, plumes estilográfiques, llàpis automàtics, etc.), indicant-se el nombre de tapes necessari per al canvi de cada objecte.

CONSELL DE GUERRA PER SUPOSAT ROBATORI A MA ARMADA

Ahir al matí va tenir lloc a la caserna Roger de Lluria l'anunciat Consell de guerra contra el paisà Iscle Martín Gil, acusat d'haver comès un robatori a mà armada.

Segons el relator, el succés fou el següent: el dia 13 de novembre, al vespre, el noi Miquel Peris Mirabet, que sortia del treball i anava a casa amb la setmanada, es veié sorprès per dos individus, al carrer Llansà, prop de la Presó Model. Un dels atracadors, pistola en mà, li exigí de lliurar tot el que portava, que eren unes 25 pessetes, mentre el seu company, des de darrera un arbre, vigilava si venia algú.

L'atracat no féu resistència, i ultra la setmanada lliurà una bufanda.

Al cap d'uns dies, el Miquel passava pel carrer de Tarragona i veié a diversos individus que jugaven a "les xapes", entre els quals reconegué els seus dos atracadors. Va ésser detingut l'ara processat, Iscle Martín Gil, que primerament va dir anomenar-se Facund, quedant a disposició de l'autoritat militar. En el moment de la detenció portava la bufanda robada al Peris.

El processat, en les seves primeres declaracions, negà la seva participació en el fet. Posteriorment digué que no havia amenaçat al Peris ni li havia mostrat cap pistola. L'únic que ell es proposà, i aconseguí, va ésser estafar-li el diner fent veure que li venien una moneda d'or.

El fiscal, que era l'auditor de brigada senyor Gonzal Fernàndez de la Mora, en el seu informe féu ressaltar les contradiccions incorregudes pel processat i demanà la pena de vuit anys de presidi major, amb l'accessòria d'inhabilitació temporal, indemnització de 27 pessetes a la víctima i devolució de la bufanda.

El defensor, el capità d'infanteria senyor Michelena, aprecià el delicte d'estafada i demanà per al seu defensat dos mesos i un dia d'arrest major amb pagament de les pessetes estafades i abonant-se-li el temps de presó preventiva que ha sofert.

El fiscal rectificà breument insistint en les seves afirmacions, i el processat va dir que no havia existit l'atracament sinó una estafada al carrer de Sans, davant d'un cinema.

La vista va durar prop d'una hora i la sentència serà ferma quan l'aprovi el cap tà general.

Colls ALBERT: no fan calor

CENTRE EXCURSIONISTA "RAFEL CASANOVA"

Aquest Centre ha organitzat per al dimmenge, dia 1, una excursió a Vilafranca, Sant Martí de Sarroca, Torrelles, Foix, Fontrubi, Sant Quintí de Mediona i Sant Sadurní de Noia.

Reunió, a les 4'45, al pujador del Passeig de Gràcia.

JOIES, VERITABLE OCASIO i objectes usats de totes classes. Preu fix. Tallers, núm. 41.

ATENEU BARCELONI

La secció d'Indústria de l'Ateneu Barceloni es reunirà divendres, dia 30, a les set de la tarda, en sessió reglamentària per tal de designar els senyors que han d'exercir càrrecs durant l'exercici de 1924 a 1925.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia fe dansant de 5 a dos quarts de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

UN ALTRE CONSELL DE GUERRA PER A DISSABTE

Dissabte vinent tindrà lloc un consell de guerra contra el paisà Fortunat Barnadés Barbe, acusat del suposat delicte d'injúries a l'autoritat.

EXQUISIDA LLONGANISSA DE VICH, LEGÍTIMA SIBERIA, des de 11'50 pts. kg.
LLARD PUR SIBERIA, a pts. 3'90 llauna d'1 kg.
FOIE GRAS SIBERIA, a 9'95 llauna 1/8.
MORTADELLA SIBERIA, a 1'20 llauna 1/8.
VICESS FERRER I G., Plaça Catalunya, 12. Tel. 112 A

ATROPELLS

Al carrer de la Creu Coberta, davant del de Sarrià, un auto atropellà el jove Didac Comsa Pallarès, causant-li contusions i erosions al peu esquerre i mas.

— Al carrer de Roger de Flor, un auto atropellà Josep Millana Garcia, causant-li commoció cerebral i ferida tallant al cap, de pronòstic gravíssim.

— Hagué d'ésser auxiliat Joan Casajuana Parera, de 36 anys, barber, que anava pedalejant pel carrer de Muntaner quan es veié sobtat per una roda que s'havia després d'un automòbil i que a més a més de causar-li lesions li féu malbé la seva màquina, inutilitzant-lahi per a la Volta a Catalunya.

— Per haver emprès el tramvia la marxa abans que hagués baixat la passatgera Maria Batalla Lladós, de 34 anys, casada, aquesta fou auxiliada al Dispensari de diverses contusions rebudes.

— Al passeig de Sant Joan va caure del carro que guiava Esteve Jurri Garriga, que va ésser atropellat pel vehicle, resultant amb fractura de diverses costelles i commoció cerebral, de pronòstic greu.

L'auxiliaren a la casa de socors de la Ronda de Sant Pere.

— A la Rambla del Centre va ésser atropellada per un automòbil la nota Concepció Calvet Cabanyes, resultant ferida amb magoflaments a diverses parts del cos.

ES VEN
aparell de telefonia sense fils, marca "Godi", de tres làmpares, amb quatre auriculars, **NOU DE TRINCA.** Raó: Barbarà, 11 i 13, imprenta

Al carrer de la Creu Coberta fou atropellat per un automòbil Vicens Llàcer Sánchez, de 29 anys, que va resultar amb lesions i commoció cerebral.

Colls ALBERT: indestructibles

ACCIDENT DEL TREBALL

Treballant a les obres del Metropolità, a Hostafrancs, Josep Baró Solefranca, de trenta dos anys, va sofrir una caigudа i es fracturà la cama esquerra.

Va ésser auxiliat al dispensari.

"HULES" - PLOMERS
JOGUINES
AGUSTÍ CASTELLS
Portaferrissa, 18. T. 1933 A

Obsequi de la Societat
"Nestlé"
Contra remesa de 25 etiquetes blanques de les que van enganxades en el pot de la **Farina Lacteada Nestlé"**, es regalarà una preciosa nina.
Les etiquetes poden presentar-se a les oficines de la **SOCIETAT NESTLE**, Granvia Layetana, 41, Barcelona.

THREAD-RUBBER Willard INSULATION
Units pel seu rendiment perfecte
ACUMULADORS
PER A AUTO, RADIO, ETC.
REPRESENTANTS EXCLUSIUS
AUTOELECTRICITAT
DIPUTACIÓ, 284
EL MILLOR TALLER ELECTRIC

NA JOSEFINA GURGUI CAMPMANY
morí el 7 de l'actual a l'edat de tretze anys
havent rebut els Auxilis Espirituals
(A. C. S.)
Els que la ploren: pares Josep i Enriqueta, germanes Joana i Enriqueta, avis, oncles, cosins i parents tots, en assabentar de tan irreparable pèrdua llurs amics i coneguts, els preguen que li tributin un record en llurs oracions i que se servixin assistir als funerals que en sufragi de la seva ànima se celebraran demà, dissabte, dia 31 del corrent, a dos quarts d'onze, a l'església de Nostra Senyora de Pompeya (Diagonal, 450), pel qual favor els quedaran eternament reconeguts.
EL DOL ES DONA PER DESPEDIT
NO ES CONVIDA PARTICULARMENT
Les misses que se celebrin demà, dissabte, dia 31 del corrent, de 8 a 9 a l'església parroquial de Sant Josep, de Badalona, i les de 8 a 10 a la de Sant Esteve, d'Olot, seran aplicades en sufragi de la seva ànima.

Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona

En les seves darreres sessions la Cambra de Comerç i Navegació ha pres acords, en virtut de dictàmens de les Comissions corresponents, sobre l'informe demanat judicialment quant a costums relatives a la forma bursàtil d'operar en moneda estrangera i sobre un altre informe relatiu a les denominacions "paroil" i "pulcroil".

Ha acordat també aprovar la demanda de la Cambra de Comerç d'Oran encaminada a què s'estableixi comunicació postal aèria entre Espanya i aquella ciutat, i una altra de la Cambra de Comerç de València relativa al compliment de les lleis tributàries amb l'objecte d'alleugerir el seu rigor quant als contribuents que no han procedit de mala fe.

Havent dimitit el seu càrrec de representant de la Cambra en el Comitè de la Fira de Mostres el senyor Joaquim Cabot, fou elegit per substituir-lo el senyor David Ferrer. Així matèix per substituir el senyor Jaume Griera en el seu càrrec de representant de la Corporació en la Junta Provincial de Proveïments, fou elegit el senyor Manuel Sorigué.

El senyor president donà compte de l'assistència a bon nombre d'actes, entre ells una reunió de representants de les Cambres de Comerç, Indústria i Navegació de la zona catalano-balear en què es tractà especialment de l'elecció d'assessors del Consell de l'Economia Nacional i una altra de la ponència especial constituïda per comerciants, consignataris i agents de Duanes amb el propòsit de trobar fórmules que resolguin els conflictes que se suscitin amb motiu del lliurament de mercaderies als molls. També donà compte de diferents gestions practicades, referint-se especialment a les motivades per les dificultats que troben els exportadors per lliurar a l'estranger patates novelles, dificultats que pogueren ésser resoltes.

La Cambra s'assabentà de l'elecció, feta reglamentàriament per la Mesa, del senyor Marcel·lí Sobron per al càrrec de vocal del Consell de l'Economia Nacional per al grup quart, classe 12 d'acord amb les Cambres de Comerç de Madrid i de Santander; de la designació per la presidència de vocals de la Comissió Aranzelària entre els associats cooperadors de la Corporació, i d'haver-se votat, d'acord amb les altres Cambres de la provincia, per representar-les en el Consell Provincial de Foment els senyors N'Antoni Maeso i Casañas i En Pere Anna i Romeus, com a vocals comerciants electius, i En Lluís G. Pares i En Ramon Trullàs com a suplents, i en qualità d'industrials els senyors N'Antoni de Rull i En Josep Gorina, electius i suplents els senyors En Salvi Ibarra i En Joan Gassó i Vidal. Així matèix s'assabentà la Cambra d'haver-se disposat, conforme havia demanat, que es torni l'import del mes de març als abonats de la xarxa telefònica urbana, als quals en 31 de l'esmentat mes no se'ls hagués restablert la comunicació i que continuïn sense satisfer l'import de l'abonament fins a la data en què se'ls doni novament d'alta. D'haver-se insistit en la conveniència que l'Administració adopti un model oficial de contractes d'abonament per evitar que els dits documents no siguin admesos. D'haver-se rebut, de sortejar mitjançant demanades formulades a la Corporació, els formularis extraordinaris per a l'expedició, transport i lliurament de mercaderies facturades per ferrocarril. De les gestions practicades amb motiu d'haver estat detingut a Màlaga un mostrejar d'una casa d'aquesta ciutat, i, finalment, de les motivades pel fet denegat a la Corporació que als seus esperanyats se'ls exigís a llur entrada a Txecoslovàquia drets superiors als dallats procedèntes, malgrat que en el convenì comercial vigent entre els dos països hi figura la clàusula de nació més afavorida.

HIPNOTISME
Malalties d'origen nerviós — — o desconegut — —
Massatge Rus
Malalties del Païdor, Electroteràpia, Raigs X, Depilació Elèctrica
Malalties cròniques
Doctor J. Fontova, Còrsega, 307, principal primera
Dimarts, dimecres, divendres i dissabtes, tarda.

Ingressos de la Companyia dels Ferrocarrils de M. S. A.

Del 21 al 30 d'abril proppassat aquesta Companyia portà a terme un augment en la recaptació de 7.[illegible] pessetes sobre la matèixa recaptació en les esmentades dates de l'any 1923.

De l'1 de gener al 30 d'abril portà un total d'ingressos de 5.[illegible] pessetes vistes la recaptació en les matèixes dates de l'any 1923.

Sabó 'LA OCA'
QUALITAT SUPERIOR
Fabricant: J. ALERM, MATARÓ

Soler i Torra germans

BANQUERS
BITLLETS

Francesos, 30 per 100.
Anglesos, 31'00 pessetes.
Italians, 32 per 100.
Belgues, 38'50 per 100.
Suïssos, 148'50 per 100.
Portuguesos, 0'17 pessetes.
Holandesos, 2'62 pessetes.
Suècis, 1'80 pessetes.
Noruegs, 1'90 pessetes.
Dinamarcs, 1'12 pessetes.
Romanès, 3'50 per 100.
Turquès, 3'50 pessetes.
Estats Units, 7'20 pessetes.
Canadès, 7'40 pessetes.
Argentins, 2'35 pessetes.
Uruguais, 5'35 pessetes.
Paraguais, 0'60 pessetes.
Basilers, 0'65 pessetes.
Bolivians, 5 pessetes.
Peruans, 3'5 pessetes.
Xilens, 0'60 pessetes.
Japonesos, 2'25 pessetes.
Algerins, 38'50 per 100.
Egipte, 31'50 pessetes.
Filipines, 3'10 pessetes.

OR

Alfons, 142 per 100.
Unzes, 142 per 100.
4 i 2 duros, 142 per 100.
1 duro, 142 per 100.
Isabel, 142 per 100.
Francs, 142 per 100.
Lliures, 35'75 pessetes.
Dòlars, 7'35 pessetes.
Cubà, 7'33 pessetes.
Mexicà nou, 143 per 100
Venezuela, 130 per 100.
Marcs, 173 per 100.

AUTOMÓVILES Studebaker 6 cilindres
NINGUNA DA MAYOR SATISFACCIÓN
S.R.C. Valencia, 233

GRAN BRETANYA

Els lliberals concedeixen una pròrroga a la vida del Govern :: Diu míster Asquith

Londres, 29.—Els diaris diuen que el Govern correrà aquesta tarda greu perill d'esser derrotat a la Cambra dels Comuns, on tindrà lloc el debat sobre l'atur forçós.

Un diputat conservador ha anunciat que té el propòsit de presentar una proposició demanant que sigui reduït en cent lliures esterlines el sou que cobra el ministre del Treball. Si aquesta proposició arriba a ésser aprovada, això entranyarà un vot de desconfiança contra el Govern, i en aquest cas és molt versemblant que aquest proceeixi a la dissolució de la Cambra.

En realitat, la situació del Govern depèndrà de l'actitud que adoptin els lliberals, els quals celebraran una reunió aquest matí sota la presidència de míster Asquith per tal de fixar la línia de conducta a seguir en el debat d'aquesta tarda.—Havas.

* * *

Londres, 29.—La Cambra dels Comuns ha discutit la moció conservadora de censura, considerant que la política del Govern laborista per aturar la manca de treball no correspon als compromisos adquirits pel partit obrer durant el període electoral.

El senyor Macdonald ha declarat que els conservadors han fet sobre tot una obra de partit, però no tenen intenció d'ajudar a la solució del problema.

El senyor Macdonald ha donat compte tot seguit d'un projecte per restablir la situació econòmica normal.

Es tracta de realitzar empreses per al desenrotllament de l'energia elèctrica, de les forces hidràuliques i de la repoblació forestal.

El Govern presentarà immediatament projectes de llei relatius a aquests plans generals.

Després de parlar el senyor Macdonald, els lliberals s'han reunit. En acabar aquesta reunió, el senyor Asquith ha entrat a la Cambra i ha anunciat que els lliberals estan disposats a concedir al Govern una vida més de temps.

Diu que espera que el Govern presentarà ràpidament els projectes de llei a què s'ha referit el senyor Macdonald. Ha afegit que els lliberals desitgen poder examinar els resultats als quals s'arribi per les disposicions del Govern.

Es posa de relleu que el senyor Lloyd George no ha estat present a la Cambra durant el discurs del senyor Asquith.—Havas.

LA CAMBRA DELS LORDS

Amb l'oposició del Govern es vota la suspensió de la C. anglo-russa

Londres, 29. — La Cambra dels Lords ha votat, malgrat l'oposició del Govern, una resolució demanant la suspensió de la Conferència anglo-russa.—Havas.

ELS SOBIRANS D'ITALIA A LONDRES

APAT I RECEPCIO

Roma, 29.—Els sobirans italians oferiran aliir a l'Ambaixada italiana un banquet en honor de la família reial anglesa i de la colònia italiana a Londres.

Després del banquet hi va haver una recepció, que revestí extraordinària brillantor.—Havas.

LES REPARACIONS

La resposta de la C. d'Ambaixadors a Alemanya sobre el control militar

CONTINUACIO DE LA CORRESPONDENCIA ENTRE POINCARE I MACDONALD :: LA SITUACIO DEL CONFLICTE MINER A LA RUHR

París, 29.—La Conferència d'ambaixadors ha cursat al Govern alemany una nova nota comminant-lo a procedir immeditament al desarmament. Les investigacions de la Comissió de control es reprendran tot seguit.—Havas.

París, 29.—La Conferència d'Ambaixadors ultimà aquest matí la resposta que ha de donar a Alemanya relativa al control.

La nota de la Conferència d'Ambaixadors al Govern del Reich és resposta a la que trameté Alemanya a principis d'abril proppassat relativa a la represa del control militar interaliat.

Sembla evident que la Conferència d'Ambaixadors ha rebutjat per unanimitat la tesi alemanya i manté els cinc punts de l'enquesta demanada pels aliats, o sia:

Primer: Reorganització de la policia encarregada del control.

Segon.—Transformació de les fàbriques de guerra.

Tercer. Lliurament del sobrant del material de guerra no autoritzat per la Comissió de control.

Quart. Lliurament dels documents relatius al material de guerra existent a Alemanya arran de l'armisticí i producció de les fàbriques alemanyes durant la guerra i després de l'armisticí.

Cinquè: Promulgació de les necessàries lleis de prohibició efectiva de les importacions i exportacions de material de guerra i procurar agermanar els reclutaments i organització de l'exèrcit i les clàusules militars contingudes en el Tractat de pau.—Havas.

INQUIETUD ALS CERCLES GOVERNAMENTALS I DIPLOMATICS ANGLESOS SOBRE LA CRITICA SITUACIO ALEMANYA

Londres, 29. — Segons l'"Evening Standard", els cercles governamentals i diplomàtics d'Anglaterra es mostren neguitosos pel que es refereix a la situació crítica d'Alemanya, que es palesa cada dia més greu.

Els esmentats cercles tenen la temença que els darrers esdeveniments desenrotllats a Alemanya retardin l'aplicació de l'informe del Comitè de pèrits.—Havas.

LA CORRESPONDENCIA ENTRE POINCARE I MACDONALD

(Continuació)

LA TERCERA CARTA FINAL DE LA RESPOSTA DE POINCARE

Res, per tant, s'oposa a què, hé directament o mitjançant l'ambaixador, V. E. em comuniqui les observacions que sobre el fons dels assumptes li hagi suggerit la meva carta d'abir.

El canvi d'impressions que tinguem d'aquí al dia primer de juny, no podrà sinó activar notablement l'arreng envers el resultat que tots dos esperem amb confiança.

LA QUARTA LLETRA DE MACDONALD

El dia 23 el senyor Macdonald va escriure al senyor Poincaré una altra carta expressant la seva satisfacció pels tons cordials en què estaven redactades les cartes que li havia dirigit el senyor Poincaré i la satisfacció que havia experimentat en assabentar-se que aquest seguiria col·laborant per preparar un acord que asseguri, mitjançant la creació de l'esperit de pau, un principi de seguretat contra la guerra.

El senyor Macdonald subratlla que les cartes del senyor Poincaré l'han convençut que, en enfondir sincerament tots dos Gabinets en la realitat de llurs criteris respectius, acabarien per harmonitzar, sense cap sacrifici per a ells, els interessos de tots dos països.

Es declara disposat a seguir estudiant els detalls administratius amb el caràcter acostumat i a reprendre amb el futur Govern francès l'examen de les qüestions sobre les quals no s'hagués arribat a un acord.

Podem, diu, congratular-nos pels progressos que s'han realitzat aquests darrers mesos sobre la millora de les relacions entre tots dos països, i sempre recordaré amb gratitud la manera generosa amb què V. E. ha correspost als meus sincers esforços.

LA CINQUENA CARTA DE POINCARE

El dia 25 el senyor Poincaré torna a escriure al senyor Macdonald dient que quedava molt agraït als sentiments expressats en les seves cartes, i assegurant-li novament, que farà tot el que pugui per assegurar la intel·ligència entre tots dos països, tan necessària per a la pau mundial.—Havas.

L'ACORD ENTRE POINCARE I MACDONALD

París, 29. — La publicació de les cartes Poincaré-Macdonald ha produït viva satisfacció per demostrar-s'hi que s'havia arribat a un acord entre els caps dels governs de París i Londres sobre l'actitud dels aliats davant d'Alemanya. Les cartes posen de manifest que França i Anglaterra han vien arribat a un acord per a l'aplicació de l'informe dels pèrits, acord que indubtablement aprofitarà el successor de M. Poincaré.—Havas.

L'"INDEPENDENCE BELGE" I LES CARTES POINCARE MACDONALD

Brusselles, 29. — L'"Independence Belge" fa notar que les cartes canviades entre els senyors Poincaré i Macdonald marquen un gran progrés per arribar a una intel·ligència entre França i Anglaterra, respecte de les reparacions i dels problemes relatius a la seguretat de França.

Afegeix que les modificacions que M. Herriot pot introduir en la política exterior francesa no poden tenir sinó favorables conseqüències.—Havas.

COMENTARIS DE LA PREMSA ANGLESA SOBRE LA CORRESPONDENCIA MACDONALD POINCARE

Londres, 29. — El diaris fan ressaltar el to amistós de la correspondència Macdonald-Poincaré insistint en la necessitat de restablir la unió entre els aliats davant d'una Alemanya recalcitrant i disposada a sabotejar l'informe Dawes. Les cartes de Mr. Macdonald, afegeixen els periòdics, demostren que existeix a Anglaterra un viu desig d'arribar a una cordial intel·ligència amb França.

El "Morning Post" formula el desig que Mr. Macdonald provi igual fermesa respecte del Reich com gentilesa respecte de M. Poincaré.

El "Daily News" subratlla que les cartes de M. Poincaré estan inspirades en un esperit d'amable moderació i afegeix que està clarament provat que Alemanya prosseguei en els seus sinistres preparatius de guerra. Els aliats, diu, sabran prendre davant d'Alemanya mesures immediates i radicals.

El "Daily Chronicle" escriu que si la intenció dels "nacionals alemanys" és acceptar el pla Dawes amb reserves, els aliats no han de concedir-li aquesta llibertat de regateig.

La "Westminster Gazette" diu que si realment els "nacionals alemanys" intenten fer fracassar l'informe Dawes, caldrà advertir al poble alemany que l'opinió del món s'unirà contra d'ell.—Havas.

AL VATICA

DISCURS DEL SANT PARE SOBRE LA PAU

Roma, 29.—Aquest matí el Papa, rodejat de la seva Cort, ha presidit una reunió celebrada al Saló del tron, a la qual han assistit els dignataris pontificis.

En la dita reunió Sa Santedat ha pronunciat un discurs ordenant la promulgació de la Butlla que estableix la celebració de l'Any Santa de 1925.

El Sant Pare diu textualment en l'esmentada Butlla:

"El jubileu ens ofereix l'ocasió de demanar a Déu quelcom especial i particularíssim, que vosaltres demanareu amb nosaltres.

Sentim parlar constantment de la pau, no tant de la pau escrita en els Tractats com de la que ha d'estar impresa en les ànimes i ha de restaurar-se entre els pobles.

Sigui el que sigui, avui la pau no pot esser lluny de nosaltres.—Havas.

LES VICEPRESIDENCIES DEL REICHSTAG :: ELS ESCANDOLS

Berlín, 29. — En la sessió d'abir al Reichstag els socialistes i els populistes lagueren d'interposar-se entre comunistes i ultranacionalistes durant l'elecció de president de la Cambra, que es desenrotllà en mig d'un avalot indescriptible.

El populista Ritter, el centrista Bell i el socialista Dittmann, han estat elegits per a les vice-presidències de la Cambra.—Havas.

LA VOTACIO A LA PRESIDENCIA

Berlín, 29. — Els violents debats que es desenrotllaren al Reichstag i les escenes tumultuoses a què es lliuren els diversos grups polítics, demostren que certs grups no estan encara capacitats per governar.

Els nacionalistes han obtingut un primer èxit amb el nomenament del senyor Wallraff per a la presidència del Reichstag, a favor del qual han votat 227 diputats contra 151 que han continuat fidels a l'ex-president de l'Assemblea senyor Loebe.

No es considera probable que el canceller senyor Marx aconseguei formar un nou Gabinet. La situació no s'aclarirà fins després del debat sobre l'informe dels pèrits. — Havas.

A LA RUHR

El Sindicat Socialista de Minaires rebutja la sentència arbitral

Dusseldorff, 29.—El Sindicat Socialista de Minaires ha rebutjat la sentència arbitral del dia 27 del corrent que acceptà el Sindicat cristià.—Havas.

Berlín, 29.—El conflicte miner de la Ruhr sembla entrar en vies de solució.—Havas.

Els patrons l'accepten si l'aprova el ministre del Treball

Dusseldorf, 29.—Els patrons miners han manifestat que admeten la sentència arbitral si aquesta porta l'aprovació del ministre del Treball.—Havas.

UN CONSOL D'ITALIA GENEROS

Roma 29.—El senyor Làbia, Cònsol general d'Itàlia a l'Africa del Sud ha fet al president Mussolini una oferta personal de 620.000 lires per a l'adquisició de sis aeroplans.—Havas.

L'AVIACIO

Pelletier d'Oisy reprèn el seu vol i arriba a Pequín

Xang-Hai, 29. — L'aviador francès Pelletier d'Oisy ha reprès el seu viatge aeri en direcció a Pequín.—Havas.

Pequín, 29.—Pelletier d'Oisy, que ha sortit aquest matí de Xang-Hai, ha arribat a Pequín. —Havas.

El viatge de Xang-Hai a Pequín

París, 29.—El sots-secretari d'aviació ha rebut de Pequín el següent telegrama:

"L'aviador Pelletier d'Oisy va sortir de Xang-Hai, a les cinc del matí, amb un vent facilitat pel Govern de Txe-Kiang, però sense reserves suplementàries.

A les nou aterrava a Soochow i s'ha aprovisionat, efectuant reparacions a l'aparell.

Acabades aquestes, ha marxat a les onze, aterrant a Tsi-Nan-Fu, a la una; ha tornat a fer provisions i ha sortit a les tres de la tarda, aterrant a Pequín a dos quarts de sis.

El temps ha estat favorable i la recepció entusiasta. L'aviador es quedarà dos dies a Pequín per a la revisió completa del seu aparell.—Havas.

DE FRANÇA

El C. de la F. Socialista del Sena contra la col·laboració en el Govern

ROCKEFELLER DONA UN MILIO DE DOLARS PER A LA RECONSTRUCCIO DE LA CATEDRAL DE REIMS I ALTRES REPARACIONS

París, 29. — Reunida en Congrés la Federació Socialista del Sena, s'ha pronunciat, per 1,784 vots, contra la participació ministerial.

Es pronunciaren a favor 666. —Havas.

Un important donatiu de Rockefeller

París, 29.—El milionari Rockefeller ha fet saber al senyor Poincaré que ha posat a disposició d'un Comitè franco-americà un milió de dòlars per a la reconstrucció de la teulada de la catedral de Reims, per a l'arranjament del paviment i fonts de Versalles i per a les reparacions urgents del castell i del parc de Fontainebleau.—Havas.

ESFONDRAMENT D'UN CAMPANAR DEL SEGLE X

Tolosa, 29.—Anit passada a Verfeuil (Alt Garona) es va esfondrar el campanar d'una església, la construcció de la qual datava del segle X, destruint en la seva caiguda bona part de les naus del temple.

Afortunadament no hi han hagut víctimes.—Havas.

Ha acabat la vaga de cuiners

París, 29.—Ha terminat la vaga de miners.

Els vaguistes han aconseguit augment de sou i la promesa d'aplicació de la jornada de vuit hores.

Els patrons s'han negat a signar el contracte de treball que els obrers pretenien.—Havas.

ELS CONFLICTES ENTRE ELS ESTUDIANTS

París, 29.—"L'Oeuvre", diu que la Comissió de professors encarregada de solucionar els darrers litigis internacionals entre estudiants, notificà ahir que, després de sondejar els estudiants alemanys sobre la represa de relacions, a condició que aquests conformin llurs estatuts als de la Confederació internacional d'estudiants, han d'afirmar que llur missió ha fracassat, ja que els alemanys es neguen a reformar llurs estatuts.—Havas.

M. POINCARE REP M. CAMBON I EL SENYOR QUISONES

París, 29.—M. Poincaré ha rebut aquest matí M. Jules Cambon i l'ambaixador d'Espanya.—Havas.

MORT DE PAUL CAMBON

París, 29.—Ha mort M. Paul Cambon, ex-ambaixador de França a Londres.—Havas.

Pierre Paul Cambon, germà de Juli Cambon, nasqué a París l'any 1843. Tenia doncs, 81 anys. Havia estat secretari de la Prefectura del Sena i l'any 1872 prefecte del Departament de l'Aude.

L'any 1882 ingressà a la carrera diplomàtica i fou nomenat resident general a Tunis. Passà després a ocupar les ambaixades de Madrid el 1886; Constantinoble el 1891, i Londres el 1898.

DETENCIO DEL CAIXER DE L'OPERA COMICA

París, 29.—Ha estat detingut el caixer de l'Opera Còmica, per haver malversat 525,000 francs.—Havas.

PADEREWSKI CAP A PARIS

*Brusselles, 29.—El senyor Pade*rewski, que va passar tot el dia d'ahir al palau reial, ha sortit de Brusselles a la nit amb direcció a París. L'ha acompanyat fins a l'estació el príncep Leopold.—Havas.

EL GENERAL WEYGAND A LA SIRIA

Marsella, 29.—Ha sortit cap a Beyruth el general Weygand, alt comissari de França a Siria. —Havas.

L'ESTATUT DE TANGER

París, 29.—"L'Officiel" promulga una convenció relativa a l'organització de l'Estatut de Tànger i anexos que foren signats a París el 18 del passat desembre, entre França, Anglaterra i Espanya.—Havas.

LA CONFERENCIA D'AVIACIO A TANGER

Tànger, 29.—La Conferència d'aviació se celebrà ahir a aquesta població davant del representant del Soldà, dels presidents de les Cambres de Comerç francesos, anglesa i espanyola i d'aviadors dels tres països esmentats.

L'Assemblea ha votat unànimement el desig que Tànger, per la seva situació geogràfica, sigui el punt de reunió de les línies aèries d'una manera ininterrompuda amb Europa i el Sud d'Africa.

L'Assemblea ha demanat als Poders públics dels països respectius que s'ocupin d'instal·lar a Tànger un port aeri internacional, digne de la seva situació.—Havas.

EE. UU. i JAPÓ

L'Ambaixador japonès protestarà solemnement davant el Govern de Washington

Toquio, 29.—El Govern japonès ha protestat oficialment contra la nova llei d'immigració signada pel president, Mr. Coolidge.—Havas.

—o—

Londres, 29. — A l'Agència Reuter li telegrafien de Toquio confirmant que, segons un comunicat, el Govern japonès ha encarregat al seu ambaixador a Washing on que protesti davant del Govern americà d'una manera solemne per la nova llei d'immigració dictada pel Govern de Washington.

El Parlamen ha adoptat una resolució protestant també de l'esmentada llei.—Havas.

LA CAMBRA AMERICANA DE REPRESENTANTS CONCEDEIX EL CREDIT PER A LA CONSTRUCCIO DE VAIXELLS DE GUERRA

Washington, 29.—La Cambra de representants ha adoptat el bill concedint cent onze milions de dòlars per a la construcció de vuit creuers, sis canoners i per modificar i modernitzar sis cuirassats. — Havas.

Washington, 29.—En la seva sessió d'ahir la Cambra de Representants rebutjà una esmena al projecte de llei de construccions navals, autoritzant un crèdit de sis milions i mig de dòlars per al millorament del muntatge de peces d'artilleria en determinats cuirassats.—Havas.

UN INCENDI AMB EXPLOSIO A BUCAREST

Bucarest, 29.—S'ha produït un incendi en un tallers de pirotècnia militar, esclatant un dipòsit de municions.

Les pèrdues són de consideració.—Havas.

ESTALVIAREU TEMPS I DINERS
emprant
Café amb llet
condensada
"EL PAGES"
1'70 Ptes. pot

SOLARS
EN VENDA
Gran esdevenidor, ben situats, pen tramvia, amb façana als carrers d'Auzies-Marc, Alí-bey i altres
Preus: o'50, o'60, 1 i 1'20 pessetes el pam quadrat
Per haver-se venut ja molts solars en queden pocs de disponibles
Poden visitar-se els dies de festa, de 10 a 1 i de 6 a 7
Carrer Pere IV, 556
(terme municipal de Barcelona)

SACHEM

por

Henryk Sienkiewicz

(Continuació)

...tata i que el seu funàmbul havia d'exhibir-se sobre la mateixa tomba dels seus pares. A aquesta informació tingué la virtut de posar de seguida el director d'un humor excellent: porta, en efecte, comptar si ho farà amb traça, amb una "great attraction".

Naturalment, els filistins d'Antilope, es precipitaren cap al circ, feliços de poder mostrar a llurs muller i a llurs fills,—importats de la Germania i que mai de la vida havien vist un Pell-Roja,—el darrer supervivent de la tribu dels Serpents-Negres i llur...

—Veiem! van ésser uns homes tan terribles com aquest, que vam fer bocins, fa quinze anys.

—"Act! Herr jet!" (1)

L'exclamació de sorpresa i de por era agradosa de sentir en boca d'Amalhem o dels petits Fritz.

Així per tota la ciutat se sentia repetir a cada instant: "Sachem! Sachem!"

D'ençà del matí els infants, caravermells, sotjaven amb curiositat per entre els taulons del circ; d'altres, més grandets, presos bruscament d'una bella ardor guerrera, havien tornat de l'escola marcant el pas, amb l'actitud amenaçadora, sense saber per què.

Són les vuit del vespre. La nit és meravellosa, estelada. L'oratjol porta a la ciutat el violent perfum dels taronges, estranyament mesclat a l'olor de la malta.

El circ és il·luminat que hi sembla de dia. Davant l'entrada principal flamegen i fumen unes antorxes de resina. El vent empeny uns torterols fuliginosos; la flama guspirejant il·lumina per intermitències les línies ombrívoles de la barraca, mena d'edifici circular de fusta, recentment construït, recobert d'un sostre cònic al cim del qual flota la bandera constel·lada dels Estats-Units.

Davant la porta, s'agiten grups que no han pogut trobar lloca, o que no han tingut manera de comprar-ne; contemplen els vagons de la companyia i especialment la cortina de l'entrada principal, on hi ha pintada una batalla entre blancs i Pells-Roges. Els moments que la cortina s'aparta per deixar passar el públic, es veu el bufet interior i, damunt les taules, centenars de xops.

Després, és l'entrada dels feliços que veuran l'espectacle. Els passos buits entre els seients ressonen sota les passes de la multitud i avui la massa negra omple tot l'amfiteatre, de les grades més elevades fins a peu pla.

Dins el circ és clar com a plè dia; no s'ha cregut necessari d'instal·lar-hi el gas, però una gran aranya, amb cinquanta llànties de petroli, inunda l'arena i els espectadors d'onades de llum. Els raigs il·luminen els caps atapeïts, lleugerament tirats enrera, dels bevedors de cervesa, la barba dels quals penja sobre el pit, les cares joves de les dones, els rostres graciosos i atònits dels infants, que obren uns ullassos de curiositat.

Tots els espectadors tenen aquella mirada típica, satisfeta de sí mateix, que es troba en una assistència de circ. Entre la remor de les converses, interrompudes pels "Frisch Wasser", "Frisch Bier!" (1) tothom espera amb impaciència.

A la fi sona una campana: sis palafreners, amb botes enlustrades, aparèixen i fan la tanca de l'arena a l'entrada de les quadres. Entre llurs rengles es llança un cavall, sense brida i sense sella, i, damunt la seva esquena, dins un núvol de mussolina, de tul i de cintes, la dansarina Lina. Ella comença a maniobrar als sons de l'orquestra.

Lina és tan bonica que la jove Matilde, filla del cerveser de l'Opunciagasse, alarmada a la vista de la seva bellesa, es decanta a l'orella de Floss, jove adroguer del mateix carrer, i pregunta si encara l'estima.

Durant aquesta estona, el cavall galopa i bufa com una locomotora; un eixam de clowns corren darrera la dansarina, tan petar fuets, criden, es reparteixen uns grans cops de puny en plena cara. Lina passa com un llampec; un tro d'aplaudiments retruny. Quina representació tan esplèndida!

(1) Aigua fresca! Cervesa fresca!

III

El primer número del programa s'ha terminat ràpidament. El número dos s'acosta. El mot "Sachem" vola de boca en boca entre els espectadors. Ningú ja no fa cabal dels clowns, que continuen fent ganyotes.

En mig de llurs contorsions simiesques, els palafreners porten uns cavallets de fusta d'uns quants metres d'alçària i els col·loquen als dos extremes de l'arena. L'orquestra para de tocar el "Yankee Doadle" i inicia l'aire lúgubre del Comendador del "Don Juan".

Estenen el fil d'un cavallet a l'altre. De sobte, un foc de bengala escampa per sobre l'arena una claror sagnant. I dins aquesta llum ha d'aparèixer el terrible Sachem, el darrer sobrevivent dels Serpents-Negres!

Però què és això? No és pas el Sachem, és el director de la companyia en persona, l'honorable M. Dean. Saluda el públic i aixeca la veu. Té l'honor de pregar "als amables i honorables gentlemen, així com a les belles i no menys respectables ladies, de romandre excepcionalment tranquils, de no aplaudir, fins de no bellugar-se, perquè el cabdill aquest vespre encara és més irritable i més salvatge que de costum".

Aquests mots produeixen una impressió desagradosa i,—cosa singular—els ciutadans d'Antilope, aquells mateixos homes que quinze anys enrera han destruït Chiavatta, experimenten avui una mena de malestar.

Adés, quan la bella Lina executava salts variats damunt l'esquena del cavall, eren feliços de seure lien a la vora de la barrera, des d'on ho veien tan bé; ara llencen mirades de recança cap a les grades altes del circ i troben que a baix fa una calor que s'hi ofeguen.

Però aquell Sachem pot recordar-se'n? Ha viscut retirat d'ençà de la seva infantesa dins la companyia de l'honorable M. Dean, principalment composta d'alemanys. Ha degut oblidar-ho tot. Es molt verosímil. La gent que l'ha voltat, quinze anys de carrera sobre l'arena, l'exhibició en públic, l'embriaguesa dels aplaudiments han degut influir en el seu caràcter de salvatge.

Chiavatta! Chiavatta!... Però ells són alemanys; estan en terreny propi i ja no pensen en el llunyà país natal pas més del que els permeten els maldecaps del comerç. Abans que tot, un home ha de menjar i beure. Aquesta veritat no pot esser oblidada per cap bon filisti, i tampoc no podria esser altrament pel darrer dels Serpents-Negres.

Un xiulet salvatge, sortit de les quadres, interromp bruscament aquestes meditacions, i a la lliça apareix el Sachem esperat amb tant de delit. Un ràpid murmuri travessa la multitud: "Es ell! Es ell!..." Després, un moix silenci. Només se senten deflagrar els focs de bengala que hom torna a encendre a l'entrada de l'arena. Tots els ulls es giren cap al cabdill, que va a distingir-se damunt la tomba dels seus pares.

(Acabarà)

Els Teatres

TEATRE INTIM. — Sessió de maig. **La força del pensament**, de Leonides Andreiev, trad. de Ventura Gassol i Alexei Markov. **L'amor metge**, de Molière, trad. d'A-Gual.

Aquesta obra d'Andreiev pertany a una mena de teatre suggestiu, al qual els russos són molt donats, i que sense arribar a la profunditat i a la transcendència, aguantant el drama a flor de pell, per una mena de trucs, per una especial composició de l'escena, arriben a produir un efecte sobre l'anim del públic que ara el duu per un camí de fantasia poètica, ara per un camí de guignol o de melodrama. Però sense entretenir-se massa en les escenes, sense trinxar el personatge, com fan els autors francesos; tot queda dins d'una certa vaguetat, dins d'una certa sobrietat d'acció. Això fa que aquest teatre des del primer moment interessi, amb el seu aire de misteri, amb allò de dir les coses a mitja veu, embolicant l'acció amb una boirina patològica que té punts de contacte amb la literatura de Poe i que és franeament un producte d'aquesta monstruosa i desequilibrada literatura russa de darreries de segle.

"La força del pensament", des del punt de vista dramàtic, és una obra prima i inconsistent; podria ésser un drama enorme i aclaparador, però l'autor només apunta el tema, i el va deixant hàbilment en unes quantes escenes, més filles de l'home de teatre que del poeta de debò.

El cas és simple; es tracta d'un Doctor Kergeusef, un home anormal que juga amb la pròpia anormalitat fins a tornar-se boig rematat. Per lligar l'acció tria Andreiev un altre desequilibrat, un Aleix Savelif, literat de fama, amic íntim del Doctor i rival amorós. El Doctor està enamorat dela dona del literat, fins al punt que en un rampell de bogeria barrejada amb odi, mata el seu amic.

L'acció és duta amb una gran rapidesa com acostuma a passar en el teatre de guignol, agafant els punts sortints i els detalls que puguin emocionar més el públic.

La traducció d'En Gassol em va semblar viva i correcta, amb un diàleg molt natural i molt de teatre.

En la presentació de l'obra cal elogiar el bon gust amb què l'Adrià Gual ha sabut muntar-la, curant de lots els detalls de l'execució. Quant als intèrprets, a més a més d'En Cumellas i la senyoreta Lliteras, hem d'elogiar el treball magnífic de l'Enric Giménez, que va fer una de les seves millors creacions i va aguantar l'últim quadre, dificilíssim i molt perillós, amb una gran noblesa, amb un aplom i una elegància de mestre.

La vetllada acabà amb una bona interpretació de "L'amor metge", de Molière, donant-li tota la frescor i el deixat anar de la farsa. En aquesta representació cal esmentar el treball molt apreciable de l'actor M. Bertran en el "Doctor Macroton".

S.

La Música

AMICS DE LA MUSICA

El quinzè concert d'aquesta Associació tindrà lloc avui, a la nit, al Palau de la Música Catalana, anant a càrrec del notable tenor rus Teodor Ritch, ben conegut del nostre públic per les seves interpretacions al Liceu dels papers de Dimitri del "Boris Godunow", i Wladimir del "Príncep Igor".

En el recital d'avui, Teodor Ritch cantarà una bella selecció de cançons i àries russes, en la interpretació de les quals l'art fortament expressiu de l'artista rus es manifesta plenament.

La part de piano d'aquest concert ha estat encarregada al distingit pianista Blai Net.

Les Conferències sobre la revolució russa

Dimecres passat a la Biblioteca Balmes fou donada, a les set de la tarda, la segona de les conferències sobre "La revolució russa", a càrrec del P. Pere Voltas, C. M. F. Si en la primera la gentada omplí la Biblioteca i dependències adjuntes, en aquesta la concurrència fou tan crescuda i puntual que al cap de poc d'ésser començada ja moltes persones hagueren de tornar-se'n per no poder penetrar a la Sala doble, on la conferència era donada, ni tampoc estar còmodament en el vestíbul de la Biblioteca.

El P. Voltes començà explicant les causes immediates de l'esclat revolucionari que motivaren el desballestament interior de Rússia: el malestar natural que la guerra porta, les desfetes de l'exèrcit rus, l'esgotament dels queviures, les dificultats i conflictes subsegüents a la manca o insuficiència de transports donaren al poble rus la impressió que la fam era imminent, i als crits subversius de les multitudes caigué l'Estat tsarista, establint-se en diferents etapes el règim comunista.

El conferenciant, amb una noble passió per l'estudi d'aquestes qüestions, anà exposant amb gran claredat i adduint textos a posta les idees i pràctiques del comunisme rus basat en les doctrines marxistes aplicades per Lenin a la constitució de la República soviètica. Ja féu parar compte que el règim actual de la Rússia revolucionària no és pels mateixos comunistes russos l'ideal de llur programa, sinó que tots convenen en què ara regeix un comunisme transitori que participa en moltes coses del mecanisme estatal antic per la impossibilitat material d'anar a una total transformació sense la transacció temporal d'una interinitat pseudo comunista.

Explicà el P. Voltas la constitució política dels Soviets basada en l'existència jurídica d'una classe única, la treballadora civil o militar, deixant al marge perquè s'extrageixi amb la negació dels drets polítics i esclafant-la amb colossals impostos la burgesia existent encara no com a dret, sinó com a fet. Presentà la confessió que els Soviets feren de llur gestió en la Conferència de Gènova, tenint-se notar les falsetats per ell mateix pràcticament constatades.

Referent al problema religiós, demostrà amb exemples de tothom sabuts a Rússia com malgrat de la teorètica tolerància del règim actual per totes les idees religioses, la religió catòlica hi és tollament perseguida, incalcant-se als infants l'educació atea i la idolatria per Lenin.

Tothom sortí de la conferència, premiada amb justíssims aplaudiments, esperant amb gran interès la que avui serà donada, el programa de la qual és el següent: "Conseqüències de la guerra i de la revolució. a) Fam a Rússia. b) Missions de socors".

L'hora és a les set en punt de la tarda.

El formidable incendi d'ahir a Sans

EL FOC DESTRUEIX ELS MAGATZEMS DE FORNT I VALLS

Ahir al matí, cap allà a tres quarts d'onze, es calà foc als grans magatzems de draps d'En Pau Fornt, del carrer de Guadiana (Sans).

Ràpidament el foc es propagà a totes les dependències dels grandiosos locals que ocupen tota la illa, prenent proporcions extraordinàries.

Els nombrosos dependents de la casa, en donar-se compte del foc, intentaren apagar-lo, però la rapidesa amb què es propagà i les fantàstiques proporcions que en breus moments prengué, els obligaren a desistir, avisant els bombers immediatament.

Al cap de poca estona hi acudiren les brigades de bombers amb dos autobombes i autofurgons amb material. Dirigien els treballs els dos caps del Cos senyors Audet i Jordana.

La teulada i sostres de l'edifici i vademolomaren, car les flames cada vegada eren més intenses. La gran combustibilitat del material amagatzemat, compost de bales de paper, draps, etcètera, ha estat la causa que fos tan dificultosa l'acció extintora. Dintre del cobert feia pocs dies que s'hi havia entrat, per guardar-la provisionalment, una gran partida de fustes d'alta qualitat, òban, zèfir, caoba, etc. Tot ha quedat destruït. Aquesta partida de fusta bona es calcula que valia més de cinquanta mil duros.

Els treballs dels bombers, donades les circumstàncies de l'incendi, s'encaminaren a aconseguir isolar el foc a les tres naus, per tal d'evitar que no es propagués als altres coberts i a les oficines. Malgrat les dificultats amb què topaven els bombers, car hi havia les bales apilades cremant i produint grans flames, s'aconseguí isolar el foc, que continuà fins a últimes hores de la tarda.

Les pèrdues són considerables. L'edifici estava assegurat, però la fusta emmagatzemada, no.

El propietari, senyor Fornt, és a Madrid, havent-se'l crotat telegràficament assabentant-lo del succés.

Els magatzems cremats es consideraven dels més grandiosos i constaven de quatre coberts molt alts, tots plens i atapeïts de bales de paper, draps de llana, etc.

Al lloc del succés hi arribaren les autoritats. No s'hagué de deplorar cap desgràcia personal.

EL LECTOR DIU...

ELS ROSSINYOLS

Senyor director:

El camaleó és un animalet del tamany d'un llangardaix gros. Segons els naturalistes, té la propietat d'adaptar-se el color de l'objecte damunt el qual es posa; segons la veu popular, té la sort d'alimentar-se de l'aire del cel.

El camaleó és, doncs, un símbol.

Tanmateix un camaleó a l'esperit l'tu tenim tots els homes; naturalment, de major o menor grossària. Aquells homes l'ànima dels quals es nodreix únicament de falleres, s'assemblia al camaleó en co que la veu popular els atribueix. Altres homes s'hi assemblen en l'estranya facilitat amb què s'identifiquen a l'ambient que els volta.

Es tan excessivament adaptable l'esperit d'aquests homes, que en trobar-se en un lloc que no és el llur i al qual lloc han arribat empesos per una ventada passatgera, s'hi arrapen com eures a un mur, per tal de romanitre-hi; i és tal llur esperit d'adaptació, que arriben a creure que hi són per raó natural, per lògica dinàmica; tal com aquella pedra de què ens parla En Bartrina, que en caure obeint a una llei de gravitació, pensava que descendia per pròpia voluntat, així ells es creuen que són on els toca, no pertocant-los el lloc on són...

També produeix altre efecte el camaleó que portem dintre, del qual defecte tothom en neix poc o molt, i és el d'adaptar-se a una idea suggerida a qualsevol moment i que prengut estada en el nostre esperit subjugant-lo fins a fer-nos tenir per certes les deduccions que de la idea adaptada falsament es desprenen. Exemple:

Estic segur que algun poeta o alguns poetes han dit que el cant en els ocells els és llur llenguatge; estic quasi segur que Buchner ha dit que molles de menes d'ocells, en canviar de país, canvien llurs cants; no estic gens segur que els rossinyols de les arbredes catalanes vagin a altres països durant els mesos darrers i primers de l'any, però el camaleó que m'ha portat portar dintre meu, s'ha entestat en què tot el que deixo dit és cert, i per això, volent parlar dels rossinyols, he parlat del camaleó... I vull parlar dels rossinyols, els quals ja han tornat de llur viatge; i haure dit tot el que volia en haver dit que l'altre dia vaig sentir-me un com refilava, i que refilava tan fi com a la tardor en amarse'n, tan fi i tan bonic! els materxos refilets, idèntiques tonades desgranava el bec xic del feliç rossinyol.

J. Aleu Figuerola

LES DESGRACIES DEL CARRER DE BALMES

Senyor director:

No passa setmana que no hàgim de plorar una catàstrofe per atropells al carrer de Balmes i no passa d'a que per una casualitat no hagi ocorregut el perill d'haver-hi d'altres.

Tothom està conforme en què l'única manera d'evitar-les és fer desaparèixer els passos a nivell, convertint la via en subterrània, però alcans no estarà realitzada aquesta reforma tan necessària, quantes de persones moriran entre les rodes dels trens de Sarrià?

Mentre passa el temps podria adoptar-se una solució interina que evitaria almenys un noventa per cent de desgràcies, i aquesta és la instal·lació de senyals automàtics per l'estil del que funciona a la mateixa via i altres per advertir al conductor d'un tren la proximitat d'un altre al davant seu. Un llum vermell prou potent per ésser vist de dia i tot que s'encengués quan arriba un tren a cent metres de distància, i s'apagués en acabar de passar seria suficient per advertir el públic el perill de l'emmetrallament.

Basta fixar-se en la maniobra que hom ha de fer actualment per creuar la via. Hom s'atura i mira primer cap a la dreta, després cap a l'esquerra i si no veu perill passa; però de vegades surt un tren darrera d'un altre que s'ha vist passar i en aquest cas l'atropell és quasi inevitable.

Amb un sistema de senyals ben instal·lades, aquests perills desapareixerien quasi completament i sols serien víctimes del tren els descuidats o els temeraris, però mai els que prenen sempre les degudes precaucions.

Lluís Homs

PARLEU BE, SI US PLAU

Sr. Director:

En una fulla de propaganda contra la blasfèmia, escrita en català, hom titula un paràgraf i un lloable article d'Ivon l'Recy, amb l'horrible expressió "No hi ha dret!"

Cregueu, senyor Director, que per a mi, purista català, aquest "no hi ha dret", que alguns catalans mal aconsellats empren en llurs converses i que amenaça de convertir-se en plaga, té tan so de renec com el que per a mi mateix, cristià, té un renec autèntic.

"No hi ha dret" és, en català, una expressió incorrectíssima, que cal fer desaparèixer tapant ràpidament la boca de qui la pronuncii. Es, lingüísticament, una mala expressió. Cal que el nostre jovent de tots dos sexes, que l'usa i n'abusa la bandeja del tot de la seva conversa. Ultra ésser un flamenquisme idiota és d'un mal gust evident.

Digueu als renegaires: "Parleu bé si us plau"; però digueu-ho, també, als cristians ben parlats que parlen malament el català i diuen coses tan aitroses com "No hi ha dret".

Joan Ruiz i Batlle

El Cens Electoral

El repartiment i la recollida de butlletins d'inscripció Coses que cal no oblidar Els futurs electors

Els funcionaris encarregats de la confecció del nou Cens electoral ens diuen que s'està fent amb tota activitat el repartiment i recollida a domicili dels butlletins d'inscripció.

Els agents designats per l'Alcaldia per fer aquest servei són els "serenos", cada un dels quals té al seu càrrec el repartiment i recollida de butlletins a la seva demarcació. A ells cal que s'adrecin, de moment, els veïns que no hagin rebut els butlletins d'inscripció, reclamant-los.

Hi ha, però, algunes demarcacions —poques, segons ens asseguren— a les quals, a causa de no haver-se'n fet càrrec el "sereno" respectiu, no hi ha agent repartidor. L'Alcaldia els designarà a no trigar.

La recollida de butlletins ha d'estar enllestida abans del dia 25 d'agost, però els ciutadans faran bé d'assegurar llur inscripció molt abans d'aquesta data.

Els butlletins d'inscripció són individuals; a cada un cal consignar solament les dades referents a una sola persona.

Cal contestar les preguntes del butlletí d'inscripció amb lletra clara, emprant sempre que sigui possible la màquina d'escriure, TENINT BEN PRESENT QUE ES TRACTA D'UN DOCUMENT OFICIAL DE L'ESTAT.

No n'hi ha prou amb procurar la pròpia inscripció.

Cal contribuir a fer inscriure tots els amics que reuneixin les condicions exigides per ésser elector i facilitar als agents repartidors les dades corresponents a aquelles persones que, per absència o per qualsevol altra causa, no omplin personalment els butlletins respectius. En aquests casos, els butlletins han d'anar sotascrits pel cap de casa.

Han de figurar al Cens electoral, segons les darreres disposicions, que no semblen definitives, havent d'omplir, per tant, el corresponent butlletí individual d'inscripció:

ELS BARONS QUE DURANT L'ANY 1924 FACIN 23 ANYS O MES;

LES DONES SOLTERES O VIDUES QUE DURANT L'ANY 1924 FACIN 23 ANYS O MES;

I LES DONES CASADES QUE PER LLUR DOMICILI LEGAL NO ESTIGUIN SUBJECTES A L'AUTORITAT DEL MARI.

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Dia 29 de maig de 1924

1.—SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI. (Observacions d'Europa, Nord d'Africa i l'Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fil):

Domina el règim de baixes pressions a tot França. Sud d'Anglaterra i costes de la mar Cantàbrica, amb mal temps general. — Les altes pressions estan situades a Escandinàvia i Itàlia, produint bon temps en aquelles regions.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES 8 DEL MATI. (Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telefon):

Cel general núvol a tot Catalunya, amb vents fluixos i variables. — La temperatura màxima ha estat de 27 graus a Flix i Oliana, i la mínima de 7 graus a Puigcerdà. — Hi ha rosades a la Cerdanya.

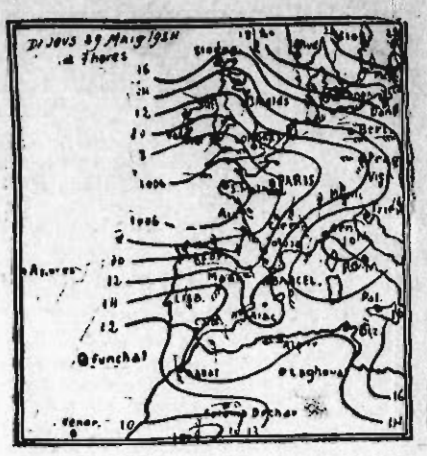

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA. (Sondatges de l'atmòsfera lliure a les 7 del matí):

Altitud, metres:	250,	500,	1000.
Direcció:	WSW.	SW.	SW
Velocitat en metres per segon:	4,	6,	9

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13, 18 hores

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 760'2, 760'8, 759'6. — Termòmetre sec: 19'6, 21'0, 21'2. — Termòmetre humit: 17'0, 18'0, 17'0. — Humitat (centèssimes de saturació): 76, 74, 63. — Direcció del vent: SW., SSE., S. — Velocitat del vent en metres per segon: 7, 7, 3. — Estat del cel: nuvolós, quasi serè. — Classe de núvols: cúmuls, cirrus: cúmuls, cirrus: cirrus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 22'8. — Mínima: 16'5. — Oscil·lació termomètrica: 6'3. — Temperatura mitja: 19'7. — Precipitació aiguosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0'0 milimetres. Recorregut del vent en igual temps: 190 quilòmetres.

CATALUNYA

SANTA COLOMA DE GRAMANET

La Lliga de Defensa de l'Arbre Fruiter i de l'Arbrat en general, va celebrar diumenge passat la IV jornada Pro Arbre Fruiter i d'Homenatge a la Vellesa, presidint-la el regent de la parròquia el qual, al mateix temps, representava el senyor bisbe i el Consell directiu.

Hi hagueren representacions de diverses entitats corals, acompanyant-los un gran nombre de coristes, amb llurs senyores, tant de la capital com de pobles comarcans, presidits pel president de l'Associació Euterpense dels Cors de Clavé, per la Unió de Professors particulars de Barcelona i altres representacions d'associacions de dintre i fora de la localitat. La festa va tenir començament al matí, amb el repartiment de bons als pobres a la Casa de la Vila.

A les quatre de la tarda, les autoritats, el Patronat de la Institució i els collegis de noies, sortiren de la Casa de la Vila, amb la Banda del Cercle de Sans, dirigint-se al domicili de la noia Francisca Sol, reina de la festa, la qual fou conduïda en una carrossa tirada per dos cavalls. Es trobava asseguda a la part alta del tron, a l'efecte aixecat, tenint a llur costat les noies princeses o sigui llur cort d'amor: Angeleta Pujades, Teresa Saladrigas, Maria Roura, Maria i Lluïsa Colldeforns, Carme Bayés, Encarnació Sol, Concepció Boadella i Montserrat Salvatella, tornant a l'esmentada plaça i concentrant-se amb les representacions dels cors de Clavé i d'altres associacions i corporacions, els collegis de nois que dirigeixen el mestre En Jaume Salvatella i el particular d'En Francesc Escobar, els equips futbolístics contrincants, poble i forasters, i en processó cívica acudiren al camp del F. C. Gramanet, al qual lloc es va entaular el partit concertat entre els equips Sarrià Esportiu i F. C. Gramanet, disputant-se la copa LL. D. A. F. i de l'A. en G.

La victòria fou per al Sarrià Esportiu, per dos gols a un. El vicepresident, senyor Caya (per trobar-se absent en aquells moments el president, senyor Salvatella), féu donació de la copa al capità de l'equip vencedor.

Els coristes d'En Clavé, a llur arribada a la Casa de la Vila, saludaren les autoritats que es trobaven al balcó, entonant el "Salut cantors" i altres composicions catalanes, essent força aplaudides per la gran gentada que en aquell lloc es trobava. Mentre es repartia exquisits berenars als escolars, la banda interpretava algunes sardanes. Les autoritats i els escolars es trasladaren al passeig Vinyes, plantant tot seguit els escolars els arbres fruiters escollits, entonant l'"Himne de l'Arbre Fruiter".

Es donà per inaugurada després la III Exposició d'Arbres Fruiters que les noies lluvien tingut cura durant tot un any a casa seva. Les autoritats, la reina de la festa, amb llur cort d'amor, el Patronat, els vells, representacions i altres invitats, s'encaminaren al jardí del restaurant "La Flor le Maig", on es va celebrar l'Homenatge a la Vellesa. A la taula presidencia prengueren seient les principals autoritats, ocupant llocs preferents la reina de la festa, el més vell de la població, Agustí Bayà, de 84 anys; la més vella, Pepeta Gaspar, de 89, i altres deu vellets. Mentre se servia el lunch, es donava aviada de globus portadors de màximes morals. El fundador de la Institució i president, En Joan Salvatella, pronuncià un eloqüent discurs en català, donant lectura de les diverses adhesions rebudes i remarcant el significat de la festa, fent constar els premis en metàl·lic rebuts d'En Francesc Vinyas (autor de l'obra Pro Arbre Fruiter).

El senyor Gaya va retre homenatge a la vellesa. El senyor Capdevila féu constar la infrangible adhesió a la institució, a la qual tributà grans elogis.

Tots els oradors foren força aplaudits, donant-se per acabada la festa, de tan bons records, a les nou de la nit. Alguns reporters fotògrafs i molts aficionats a la fotografia impressionaren un gran nombre de plaques dels actes tan simpàtics.

TERRASSA

La setmana passada fou detingut a l'estació del tramvia elèctric elèctric, l'individu de 23 anys, soller, habitant al carrer de Rubí, Bonaventura Serra Fillet, suposat autor de l'atracament a l'obrer que portava el setmanal de la casa Arch i Trullàs. El dit subjecte, el qual ha prestat servei de fogoner de vaixell mercant, ha estat detingut diverses vegades per estar complicat en robatoris, i ha estat reconegut per diversos testimonis que el dia de l'atracament es trobaven en aquell lloc.

— La Societat de Socorsos Mutus La Fraternitat, d'aquesta ciutat, amb motiu del seu ingrés a la Quinta de Salut L'Aliança va fer-hi una visita diumenge passat.

— El notabilíssim guitarrista Saina de la Maza, donà diumenge passat un important concert en un dels salons del Cercle Egarenc.

Interpretà amb molta justesa obres de Tàrrega, Iobet, Mendelssohn, Bach, Mozart i Granados.

El senyor Sainz fou molt aplaudit per la nombrosa concurrència que acudí a sentir el recital.

— Regna gran entusiasme entre els elements d'aquesta ciutat amb motiu de l'Apiec de Germanor a l'Ubach, al qual s'han adherit tots els cercles excursionistes locals.

A fi de donar el màxim de facilitats a tots els que vulguin assistir-hi, la comissió organitzadora ha establert un servei de camions que faran viatges a l'Ubach des de les cinc del matí.

REUS

Els exportadors de vins i Altres noves

L'informe dels Sindicats Exportadors de Vins de Tarragona, Barcelona i Reus ha elevat a la Comissió nomenada per a l'estudi de l'aplicació de l'alcohol industrial als vins, concreta el seu unànim criteri d'oposició a què sigui modificat el "statu-quo" del règim dels alcohols industrials en l'encapçalament dels vins.

— Una forta tronada ens deixat sentir la nit passada, el que feia prevenir l'arribada de la pluja benefactora, tan esperada per la nostra pagesia, mes tot ha estat soroll, caient únicament un ruixat, que més aviat ha fet mal encara.

— La Secció Excursionista del Centre de Lectura organitza per al dia primer de juny una magnífica excursió a la Tarola de Buda i Gorges de l'Ebre, llocs on es trobaran amb altres excursionistes de l'Ateneu de Tortosa, amb visita col·lectiva.

— El vice-president del Centre, senyor Aguadé Parés, ha presentat la dimissió del seu càrrec, amb caràcter irrevocable, després d'ésser derrotat en les eleccions de presidència, en les quals era candidat.

— L'Associació de Concerts de Reus dimecres passat donà un concert al teatre Fortuny, a càrrec del Trio Casadesús, constituint un definitiu triomf d'aquests artistes, que foren ovacionats pel nombrós auditori que assistí al concert.

— Hi ha vacants les places d'inspector veterinari de Pratdip i la de secretari del jutjat municipal de Figuerola.

— El Reus Deportiu convoca una reunió general extraordinària per al vinent dia 27, a les deu de la nit, al saló Kursaal.

En la dita Assemblea la Junta Directiva sometrà als socis, per a la seva aprovació, l'avant-projecte d'un nou camp d'esports.

— La Comissió Permanent de l'Ajuntament ha celebrat sessió pública, en la qual fou llegida una comunicació de la Comandància d'enginyers de la província, referent a l'ampliació de la caserna de cavalleria d'aquesta ciutat per la part de la gran i bella plaça de la Llibertat i contra carrer de Castelar.

Discutit aquest particular, per la gran importància que el matèix havia per als interessos de la ciutat, s'acordà cridar a l'Ajuntament en pleno per tal de proposar-li que aquest fetes les gestions pertinents junyament amb les forces vives, per construir un nou edifici caserna, a fi que l'Estat aboni la meitat del seu cost que ascendirà en total a uns dos milions de pessetes.

— També fou llegida una instància del Comité organitzador de la VI Volta a Catalunya, sol·licitant que siguin concedits premis per als seus guanyadors. L'Ajuntament va acordar prestar-li tota l'ajuda possible, però denegar a tal efecte cap subvenció, per no ésser possible.

— La companyia de sainetistes d'En Calvo ha obtingut força èxit al teatre Fortuny, representant "Doña Francisquita" i "Los Gavilanes". El mateix teatre dóna ja per començada la temporada d'estiu amb sessions de cinema.

Al teatre Bartrina donarà diverses funcions la companyia de comèdia que dirigeix l'actor Joan Ribó, representant "Los dos pillos".

L'alcalde ha convocat altres tants alcaldes de les respectives poblacions que formen part de la zona regable del projectat Estany de Francolí, per tal que assisteixin a una reunió que el vinent dia primer de juny se celebrarà en aquesta ciutat.

Adés foren convocats també tots els presidents de Sindicats agrícoles de les dites poblacions, per tal que d'allí en surti la manera de procurar transformar en realitat obra de tanta importància i prometedora d'immensos beneficis a la part agrícola.

— El dia 31 del mes en curs, a les dotze del matí, tindrà lloc a la sala d'audiència del jutjat, l'acte del sorteig de vocals que com a majors contribuents s'han de constituir en Junta de partit per a la formació de jurats.

OBRA NOVA

JOSEP MARIA JUNOY

ELS DRETS I ELS DEURES DE LA JOVENTUT

OBRA NOVA

EL GOVERN DEL DIRECTORI MILITAR

EN EL MITING QUE EL PARTIT DE LA "UNION PATRIOTICA" HA CELEBRAT A MEDINA DEL CAMPO, UN DELS ORADORS HA COMPARAT EL CAP DEL DIRECTORI AMB ISABEL LA CATOLICA. EL GENERAL PRIMO DE RIVERA, EN EL SEU DISCURS, HA DIT QUE EL DIRECTORI FINS ARA HAVIA RESOLT EL PROBLEMA DE LES SUBSISTENCIES, EL FERROVIARI, EL MINER I MOLTS D'ALTRES

EL PRESIDENT DEL DIRECTORI

Madrid, 29. — Amb el ràpid sortirem aquest matí, a les nou, amb direcció a Medina del Campo, els generals Primo de Rivera i Hermosa.

L'indult de "El Poeta"

Madrid, 29. — L'Associació de miners de Madrid ha acordat en junta general sollicitar l'indult de Joan Acher "El Poeta".

El rapte de les tres nenes

Madrid, 29. — Davant del jutge del districte de la Universitat ha prestat declaració aquest matí Maties Ortega, conegut des de la desaparició de les tres nenes amb el nom de "l'home del lobanillo".

Ha dit que el dia 24, dia en que desaparegueren les nenes, estigué des de les vuit del matí a les tres de la tarda, a les oficines de la Resinera Espanyola, on presta els seus serveis, després marxà a casa seva a dinar, sortint després, com totes les tardes, a cercar una noia amb la qual sosté relacions íntimes al carrer d'Hilarion Eslava; que en sortir la seva amiga li digué que esperés un moment perquè anava a comprar mistos, no tornant la noia fins a un quart de vuit, hora en què ell, "l'home del lobanillo", es dirigí novament al seu domicili en el qual l'esperaven el seu sogre, el qual havia vingut a la cort per passar uns quants dies.

Moments després de les set sortí juntament amb els seus pares polítics per ensenyar-los els principals edificis de Madrid, recorrent diversos carrers.

També estigueren al Cercle Americà i a la verbena de la Moncloa.

El fet d'haver-li trobat caramels a les butxaques, en ésser detingut, ho justifica dient que dissabte al matí havia estat a les oficines de la Resinera un amic seu que es dedica a la venda de caramels, al qual comprà un paquet, donant un caramel a cadascun dels ordenances.

També justifica el posseir anellles, dient que a la verbena de la Moncloa, com a acostumat al manejo de l'escopeta, féu algunes tirades, guanyant diversos premis consistents en anellles.

Negà que ningú l'hagués vist parlant amb les nenes.

Comprovada la veracitat de les manifestacions fetes per Maties i no existint cap càrrec contra ell, es va decretar la seva llibertat.

— El director general de policia, en rebre avui els periodistes, ha dit que no hi havia res de nou referent a aquest assumpte i que seguien activament els treballs policíaics.

Afegí que són nombrosos els atestats i confidències que es reben, els quals, després de comprovar-se, són retirats per no facilitar cap dada concreta.

Han aparegut i ja es troben a uns respectius domicilis el noi i la vella a qué es referen ara passada els diaris.

L'Exposició de Belles Arts

INAUGURACIO

Madrid, 29.—Amb la solemnitat de costum s'ha inaugurat aquest matí, amb assistència dels reis, l'Exposició de Belles Arts.

Els voltants del Palau d'Exposicions i tots els jardins del Retir presentaven animat aspecte.

Davant del Palau es trobava formada una companyia del regiment de Lleó amb bandera i música.

A les onze en punt, i precedida d'un esquadró de l'Escolta Reial, arribà la règia comitiva.

Al vestíbul del Palau foren rebudes les reials persones pel marquès de Magaz, sots-secretaris d'Instrucció Pública i Governació, cap del Gabinet Militar del rei, general Milans del Bosch; director general de Belles Arts, senyor Pérez Nieva, i director de l'Institut Geogràfic i Estadístic, senyor Cubillo.

També eren al vestíbul del Palau els individus que composen el Jurat d'admissió i col·locació d'obres a l'Exposició, senyors Calí, Pla, Fructuós Orduna, Miquel Angel, Eugeni Hermoso, marquès de Casa Torres, Francesc Alcàntara, Ricard Guerbós, Rafel Domènech i Joan Moya, ambaixadors de França i Anglaterra, la majoria dels ministres plenipotenciaris que es troben a Madrid, acompanyats molts d'ells per llurs senyores, el duc del Infantado, el marquès de Pilares i l'ex-ministre Joan de la Cierva.

El sots-secretari d'Instrucció va remetre a les reines i a la infantessa Isabel magnífics rams de flors.

El rei revistà les forces, i acte seguit penetrà al Palau de l'Exposició, seguit de la comitiva i invitats.

Les reials persones van prendre seient en una estrada col·locada al hall del Palau. A la dreta es cocoeà l'element oficial, i a l'esquerra el Cos diplomàtic.

El sots-secretari d'Instrucció, senyor García de Leanis, avançà, i pronuncià, prèvia la vènia del rei, la frase de ritual: "Queda oberta l'Exposició nacional de Belles Arts, de l'any 1924".

Acte seguit s'aixecaren els reis i recorreguéren les diverses sales del Palau d'Exposicions, passant després al de cristall per a contemplar les obres exposades.

L'Exposició, com en anys anteriors, està dividida en dos pavellons, el Palau d'Exposicions i el Palau de Cristall; el primer es divideix en diverses sales.

Les seccions que integren l'Exposició són: pintura, escultura, arquitectura, gravat i art decoratiu.

Els quadros exposats són 580; els gravats, 52; escultures, 94; treballs arquitectònics, 17, i treballs d'art decoratiu, 196, amb un total de 939 obres.

L'ex-ministre senyor Cierva, com a representant del Patronat de Museus, va pregar al rei que interessés del Govern que augmentés la consignació pressupostada per a l'adquisició d'obres.

El rei acollí benèvolament la petició feta pel senyor Cierva en nom del Patronat.

Telegrama del general Primo de Rivera

Melilla, 29.—A la Comandància General s'ha rebut el següent telegrama del president del Directori:

"En tornar SS. MM. del seu triomfant viatge per Catalunya, saludeu l'Exèrcit i la Marina, consignant la seva satisfacció pel brillant estat de les forces que han revistat i per la unió del poble i l'exèrcit davant l'ideal d'unitat i grandesa de la pàtria."

Disposicions de la "Gaceta"

LA IMPORTACIO DE SUCRE

Madrid, 29.—La Gaceta publica el següent Reial decret:

"La deficient producció de sucre obtinguda en la campanya sucrera de 1922-23 produí, en els mesos del proppassat istiu i tardor, dificultats derivades de l'escassesa que imposaren la intervenció de l'esmentat article, portada a la pràctica per la Junta Central de Proveiments.

La campanya de fabricació que ha acabat ha produït tones 175.343, que unides a les 40.000 existents en fàbriques i magatzems a primer de juliol darrer, representaven les disponibilitats per al consum a partir del començament de campanya.

Com que les sortides de fàbrica per al consum només han deixat en existència en fàbrica en 29 del corrent 23.582 tones, de les quals són lliures per a la venda 8.556, incloent en aquesta xifra 3.556 tones de sucres grocs, la Junta Central de Proveiments fa present a aquesta presidència la precisió d'evitar la reposició escassa de sucre que s'experimentaria en el període de temps que manca fins a entrar en el mercat les produccions que s'obtinguin en la pròxima campanya, i ja que els preus del sucre en el mercat mundial, augmentat amb l'import dels drets aranzelaris, representarà preus de venda superiors als assenyalats per la Junta Central de Proveiments, per a les classes de fabricació nacional suficientment remuneradores, proposa la Junta Central que es concedeixin facilitats a la importació del sucre de tal manera que, sense lesionar cap interès dels productors nacionals, el proveiment interior estigui assegurat. Si bé es creu el déficit del sucre en més gran quantitat, de moment es podria reduir la importació a la xifra de 15.000 tones.

A aquest efecte, el rei, d'acord amb la petició de la Junta Central de Proveiments, vist l'informe de la Comissió permanent del Consell de l'Economia nacional, favorable a la modificació circumstancial i transitòria del dret d'importació, per al sucre, i en virtut de l'autorització a què es refereix l'apartat primer del Reial decret de 3 de novembre de 1923, s'ha servit autoritzar la importació de 5.000 tones mètriques de sucre, que abonaran un dret aranzelari de 45 pessetes per 100 quilos amb subjecció a les classes següents:

Primera.—Tots els interessats que segons les disposicions vigents acreditin estar facultats per realitzat el comerç d'importació de primer de gener de 1923, almenys podran presentar al president de la Junta central de proveiments una proposició inscrita continguda en sobre tancat amb la inscripció, per a importar sucre, sollicitant a l'efecte la importació del dit article conformant-se en un tot al contingut de les presents bases, durant un termini de 15 dies naturals comptats des del següent al de la publicació del present concurs en la Gaceta de Madrid.

Segona.—Les referides composicions especificaran la quantitat de sucre la importació del qual s'ofereix dintre de l'autoritzada, referint-se únicament a la importació de sucres similars a les classes nacionals, denominades blanquet, granulat, manifestant el gran de polarització, que ha d'ésser almenys de 99'4 graus.

Consignaran a més a més en la proposició:

b) Port o ports de desembarcament que prefereixen.

c) Preu que serà venut el gènere, que no podrà excedir de 165 pessetes els 100 quilos net en magatzem del port de concurs.

d) Resguard que acrediti haver consignat a la caixa general de dipòsits a disposició del president de la Junta Central de proveiments com a fiança o garantia del compliment de llur oferta una quantitat que no podrà ésser inferior al 10 per 100 del total import dels drets aranzelaris corresponents a les partides la importació de les quals sollicitin.

e) Termini en què es comprometen a fer la importació, la qual forçosament haurà de fer-se abans del primer d'agost de 1924.

Tercera.—La totalitat del sucre que s'importi amb dret reduït quedarà intervingudà per la Junta central de proveiments per a la comprovació de qualitat i quantitat a la seva arribada als ports, així com per a la seva venda pels importadors al preu ofert per cada interessat en la seva proposició mai superior a 165 pessetes els 100 quilos net, i a aquest fi la Junta central portarà a cada importador una llista especial de la quantitat importada i de les vendes realitzades amb càrrec a la mateixa.

Quarta.—Els dipòsits o fiances constituïdes pels sollicitants i que queden afectes al compliment de les obligacions que contregnin seran tornades als que les constituïren dintre dels 15 dies següents al en que s'hagi realitzat la importació total de la quantitat autoritzada a cada interessat, i respecte a les corresponents a proposicions que es desestimin es tornaran immediatament, després de resol el concurs d'importació.

Cinquena.—Seran preferides les disposicions que en igualtat de classe i qualitat de sucre ofereixin menor preu les que es referexin a ports de descàrrega més convenients per a la ulterior distribució del gènere, a judici de la Junta central de proveiments.

Sisena. — Transcorregut el termini determinat en la base primera, la Junta central de proveiments procedirà a l'adjudicació dels plecs rebuts, i dintre dels quatre dies següents al en què acabi el termini d'admissió de les sollicitus formarà la relació de les proposicions per ordre de preferència, elevant proposta a la Presidència del Directori militar per a la resolució del concurs.

Setena.—No s'admetran proposicions que sollicitin importació de quantitat inferior a 500 tones o superior a 3.000 tones. La Junta central en formular la proposta determinarà les quantitats que s'hagin d'embarcar a cada port, distribuint-les entre els del Cantàbric, Atlàntic i Mediterrani, tenint en compte les designacions de ports que els concursants hagessin fet.

Vuitena. — Si en els terminis determinats en aquesta base no s'hagessin presentat al despatx de Duana les quantitats que a cada signant de proposició admesa correspon, quedarà anullada l'autorització per importar amb dret reduït de la resta del total concedit, i els interessats respectius no podran reclamar la devolució del dipòsit fet amb fiança, l'import del qual ingressarà al Tresor. Així mateix s'anullarà l'autorització per importar amb dret reduït si la qualitat dels sucres importats no correspongués per llurs graus de polarització al declarat en la seva petició al concurs, perdent també l'interessat, en aquest cas, el dret de devolució del dipòsit, el qual ingressarà al Tresor, i

Novena.—Per importar les quantitats que per conseqüència del convingut en aquestes bases queda pendent d'importació s'obrirà nou concurs en idèntiques condicions a les establertes per al present.

ALTRES DISPOSICIONS

La "Gaseta" publica una reial ordre concedint un nou termini per a la venda lliure d'encenedors.

De Governació: Reial ordre disposant que siguin acceptades íntegrament les condicions que la Companyia Trans mediterrània proposa per a subministrar passatge gratuit al personal de Correus i Telègrafs que viatgi per raó del servei.

Reial ordre desestimant la instància del president del Sindicat de Viticultors d'Almendralejo, sollicitant que s'inclogui en el repartiment general del dit poble l'import del pressupostat per arbitri municipal sobre begudes espirituoses, escumoses i alcohòliques.

Avís del ministeri de Gràcia i Justícia resolent el recurs governatiu interposat pels senyors Ricard Asencio i Ferrer i Frederic Amorós i Freixa, contra la negativa del registrador de la propietat de Falset en prendre anotació d'un llegat.

El programa oficial de l'estada dels reis d'Itàlia

Madrid, 29.—S'ha facilitat el programa oficial del viatge dels Reis d'Itàlia a Espanya.

El seguici espanyol dels Reis d'Itàlia estarà compost del marquès de Hoyos, duquesa de Montellano, dama de la Reina.

Vice-almirall Barrera, general Lossada, i En Josep Maria Creus, majordom del Rei.

En el seguici del príncep del Piamont figurarà el marquès de Somoruelo, gentilhome del Rei.

A les ordres del duc de Tahon de Revel, ministre de Marina d'Itàlia, el capità de corbeta En Ll. Rodríguez Pascual.

El seguici del Rei d'Itàlia serà el següent:

Comte Alexandro, ministre de la Reial Casa i senador.

General Cittadini, ajudant de camp del Rei.

Contraalmirall de divisió Attilo Bonald.

A les ordres del príncep del Piamont, el general de brigada Bio Gori, ajudant de camp del Rei.

Comte Francesco Iseppe, mestre de cerimònies de la Cort.

Comtessa Maria Brusey Felgari, duquessa Elisabet Cito, dama de la Cort de S. M. la Reina.

Comte Luca Bruschi, gentilhome de la Reina.

Comte Luiggi Bessi, ajudant de camp del Rei.

Comte Edmond Biancheri, de la Secretaria Reial.

Duc de Tahon de Revel, ministre de Marina.

Comandant Rossini, ajudant del ministre de Marina.

Giovachino Furolo, inspector general de la Cort.

Marquès de Paulicci Caroli, del gabinet del ministre.

Giorgio Mameli, secretari del gabinet del ministre, i Humbert Agosteo, també del gabinet del ministre.

Els Reis desembarcaran el dia 6 de juny a València.

Ultra la recepció i el banquet, se celebrarà l'acte de la col·locació de la primera pedra de la futura exposició italo-espanyola.

Els reis arribaran a Madrid el dia 7. Esmorzar al Palau, revista de tropes i recepció.

A la nit, sopar de gala al Palau.

Dia 8.—Visita als Museus, esmorzar a Aranjuez i carreres de cavalls a l'hipòdrom d'Aranjuez.

A la nit, funció de gala al teatre Reial.

Dia 9.—Revista del regiment de Savoia. Recepció a l'ambaixada d'Itàlia.

A la tarda, excursió a l'Escorial.

A la nit sopar de gala a l'ambaixada d'Itàlia.

Dia 10.—Excursió a Toledo.

A la nit tornaran a Madrid, i se celebrarà un ball al palau dels duc d'Alba.

Dia 11.—Sortida cap a Carabanchel. Exercicis militars, esmorzar a l'Ajuntament. Recepció a l'Acadèmia de la Història.

A la nit, sortida cap a Barcelona.

Dia 12.—A dos quarts d'onze, arribada al baixador del passeig de Gràcia, presentació de les autoritats al palau vestit de mitja gala.

A la tarda, visita als jardins de l'Exposició i Fira de Mostres.

A les cinc de la tarda, visita als museus del Parc, inaugurant-s'hi una nova sala de numismàtica.

A dos quarts de set, excursió al Tibidabo.

A les nou de la nit, el Reial Cos de la Noblesa Catalana oferirà als Reis un dinar a la Llotja de Mar, i ball.

Divendres, 13.—Matí, a les nou, visita als monuments artístics i històrics.

A les dotze, visita a la Casa d'Itàlia; vestit de levita.

A dos quarts de dues, esmorzar íntim.

A les tres de la tarda, els Reis assistiran a una cursa de braus.

A les vuit de vetlla, festa nàutica i embarcament al port cap a Itàlia.

LA REBUDA DE MADRID ALS REIS D'ITALIA

Madrid, 29. — L'alcalde ha publicat una crida aconsellant al poble madrileny que doni mostres de cavallerositat tributant als reis d'Itàlia una grandiosa rebuda.

Diu que els balcons s'han d'ornar amb banderes italianes i espanyoles.

L'ALCALA ZAMORA A PARIS

Madrid, 29. — En el sud-exprés ha sortit, a les nou del matí, cap a París, l'ex-ministre senyor Alcalà Zamora.

L'objecte del viatge és assistir a les sessions de la Comissió extraparlamentària, de la qual forma part.

L'INCENDI DEL SEMINARI DE JACA

Saragossa, 29. — Comuniquen de Jaca que ha quedat completament extingit l'incendi del Seminari, el qual ha quedat destruït.

Els seminaristes s'han recollit al Palau Episcopal.

CONSELL DE GUERRA

València, 29.—Ha acabat el Consell de guerra contra el comandant Verdugo, amb motiu d'haver mort la seva esposa, Concepció Robles.

La sentència no es farà pública fins que l'aprovi el capità general.

Mancament a un pacte

Bilbao, 29.—El secretari del Sindicat Minaire de Biscaia ha publicat una nota a la Premsa denunciant que malgrat haver transcorregut més de dos mesos d'ençà que la comissió d'obrers i patrons signaren el conveni relatiu a l'augment de jornals a les mines de Biscaia, encara hi ha patrons que no ho han complert.

El Sindicat ha adreçat un ofici al governador manifestant-li que els patrons no compleixen el conveni i prevenint-lo per al cas que es vagin obligats a una vaga parcial per aconseguir l'acatament del pacte.

NOU TERMINI

Madrid, 29. — Per R. O. que publica la "Gaceta" es concedeix un nou termini, que acabarà el 30 de juny d'aquest any, perquè els comerciants als quals es refereix la prevenció tercera de la R. O. de 28 de gener darrer, puguin vendre les existències d'encenedors mecànics.

ESCANDOL

Madrid, 29. — Al Palau del Gel hi ha hagut un formidable escàndol, a causa d'haver-se barallat el director senyor Keller amb un alemany. El senyor Keller ha sofert algunes ferides. Ambdós han estat detinguts.

LA JUNTA DEL COMERÇ ESPANYOL A ULTRAMAR

Madrid, 29.—S'ha reunit en sessió plenària la Junta Nacional del Comerç Espanyol a Ultramar, presidida pel sots-secretari del Treball.

S'aprovaren, entre altres, els següents assumptes:

Diversos nomenaments d'individus de la Junta.

Aprovació del pla dels treballs realitzats per la Comissió Permanent sobre reorganització de les Cambres espanyoles de Comerç a Ultramar; reglamentació de la facultat que se'ls concedeix per expedir certificats d'origen i del trànsit; dotació econòmica de les matèries per part de l'Estat, destinant a l'efecte la quantitat mínima de 300.000 pessetes; admissions temporals; tractats de comerç; fires de mostres que se celebrin a Ultramar; comunicacions inalàmbriques; serveis marítims; comunicacions postals; organització del servei de missions i d'agregats i agents comercials, amb el d'informació i propaganda espanyola a la Premsa d'Amèrica i Filipines, i mitjançant exhibicions cinematogràfiques; servei militar dels espanyols a Ultramar; censos de societats i de firmes comercials espanyoles d'aquells països; recopilacions estadístiques; preparació del primer Anuari Geogràfic estadístic de la producció espanyola, etc., etc.

Sobre el problema de l'exportació de l'oli d'oliva, ha cregut en la necessitat de sollicitar del Poder públic la supressió del gravamen imposat a la dita exportació.

L'augment de les exportacions a Ultramar.

La Junta s'ha ocupat del pla de treballs a realitzar per la Comissió Permanent.

Formidable incendi

Oviedo, 29.—S'ha incendiat un dipòsit de carbó de la mina Carrio de Sotrombio, morint diversos obrers. Per ara ja s'han trobat deu cadàvers, que no han pogut ésser identificats. Es creu que n'hi han molts més.

El foc ha estat formidable.

L'acte de la "Unión Patriótica" a Medina del Campo

Medina del Campo, 29.—La població presenta un aspecte animat, veient-s'hi a l'entrada u nare amb la inscripció: "El poble al cap del Govern".

La Plaça Major està engalanada, principalment la part de l'Ajuntament.

Diverses bandes de música recorren la població, i es fan salves de coets.

A la tarda ha arribat el general Primo de Rivera, acompanyat dels generals Hermosa i Saro, el director d'Administració (l'oficial major de la Presidència i alguns periodistes madrilenys.

En baixar del tren l'han saludat les autoritats, tributant honors una companyia i les bandes de música militars.

Al castelle de la Mota s'ha celebrat la recepció.

El poeta castellà senyor Medina ha fet un discurs, elogiant el 13 de setembre, que ha tret d'Espanya—ha dit—les brutícies.

Després ha llegit uns poemes.

El general Primo de Rivera ha tingut mots falaguers pels alcaldes de les petites poblacions.

Després ha visitat diversos locals.

L'arquebisbe de Valladolid hi ha lliurat un missatge demanant l'indult del condemnat a mort Càndid Vallelado.

Els agricultors i ramaders li han lliurat les següents conclusions:

Llibertat de comerç en els mercats interiors.

Protecció aranzelària i supressió dels drets d'exportació i bons.

Reforma dels serveis agraris, multiplicant les ensenyances.

Reforma dels arrendaments rústics.

Que en la elaboració del vi s'emprin cinc grams de sulfat potàsic.

Crèdit agrícola.

Reforma catastral.

Concessió dels salts de l'Ono-nero.

Llei de Sindicats i exencions tributàries.

A la tarda s'ha celebrat el míting del "Partido Unión Patriótica Nacional", esfondrant-se la tribuna de la premsa.

L'alcalde fa les salutacions, i es felicita que el primer acte del "P. U. P. N." se celebri a Medina del Campo, bressol de Castella.

Això—ha dit—és un acte històric, de resorgiment del patriotisme de tot Espanya.

El senyor Gil, en nom dels segovians, s'ofereix al resorgiment d'Espanya, que vol ésser governada per homes austers, i felicita el Directori.

El senyor Ros, en nom de León, saluda Castella i les autoritats.

El senyor Gavilan, madrileny, compara el Marquès d'Estella amb Isabel la Católica, per haver aconseguit la unitat d'Espanya i fomentat l'amor a la pàtria.

En Primo de Rivera fa les salutacions del cas i diu que el programa del "P. U. P." és el mateix que el del manifest que dirigí al país el 13 de setembre. Es complau que l'acte se celebri al poble on nasqué Isabel la Católica. Si llavors la mare de Boabdil li digué: "Plores com una dona...", avui nosaltres ens hem de fer dignes per salvar Espanya, perquè no sabem plorar com una dona.

Al "P. U. P." hi caben els més liberals i el més religiosos. El Directori no donarà al partit una nova ordre del dia, sinó normes de govern, integrant-lo amb la selecció d'homes polítics de gran rectitud.

Diu que han solucionat, entre altres, els problemes de les subsistències, el ferroviari i el miner. El "P. U. P." vol enderrocar el caciquisme. Hem donat democràticament el vot a la dona.

Es plany de les campanyes estrangeres, que presenten Espanya uns cops com governada per un rei despota i altres per un rei dèbil, quan—diu—estem governats per un sobirà que inspira els seus actes en la més recta justícia.

Diu als agricultors i ramaders que mirarà d'evitar l'entrada de productes estrangers.

L'exèrcit—afegeix—està capacitat per a la defensa del país. Ja saben bé detesto la guerra.

La "Unión Patriótica" sorgeix expontàniament, com a expressió de la voluntat del poble, i espero que collaboraràn a la grandesa d'Espanya.

"LA EPOCA" I ELS REIS D'ITALIA

Madrid, 29. — "La Epoca" comenta el pròxim viatge dels reis d'Itàlia i diu que aquestes visites no alteren la direcció política exterior de cap país, perquè aquesta política no obeeix ni a la voluntat ni al sentiment, sinó a raons imposades per la geografia i per l'economia.

Espanya té un gran deure de gratitud amb els sobirans italians.

Darrera hora

DE BARCELONA

LA FESTA AL CLUB NATACIO BARCELONA

A quarts d'una del matí va acabar la gran festa celebrada a la piscina del C. N. Barcelona davant de nombrós públic amb els elements del Cercle des Nageurs de Marsella.

Sense perjudici d'ocupar-nos més extensament d'aquesta vetllada, donem a continuació els resultats obtinguts.

Partit de water-polo entre un équip del Barcelona i un del Sabadell; guanyen els primers per 8 a 0.

Cursa dels 100 metres estil lliure:

1. Castelli (de Marsella), amb 1 m., 9 s., dos quints.
2. Pinillo (C. N. B.), 1 m., 12 s.
3. Navarre (Marsella); 4, Parés; 5, Farré, i 6, Fàbregues (C. N. B.).

En Pinillo va perdre temps al final.

400 metres, estil lliure:

1. Pellegri (Marsella), en 6 m., 11 segons, dos quints.
2. Montell (C. N. B.), 6 m., 12 segons, tres quints. Aquest anà bona part de la cursa al davant, però es deixà avançar en els darrers 50 metres.
3. Domingo (C. N. B.).

Mlle. Pellegri féu una bella exhibició sobre 100 metres.

Cursa relleus sobre 800 metres, per equips (4 per 200).

Guanyà l'equip marsellès, integrat per Grimaldi, Navarre, Costoli i Pellegri, en 12 m., 10 s., 2 quints.

L'equip del C. N. B. el formaven Puig, Basté, Berdemàs i Peredejordi.

Salts de palanca: Hi prengueren part: Grimaldi (Marsella), Tort i Micó (C. N. B.), i Ortiz (Alacant).

Aquests dos darrers es distingiren.

Finalment es jugà un partit de water-polo entre els equips del C. N. B. i el Nageurs de Marsella. Fou un triomf absolut per als locals, que guanyaren per 9 a 1.

PALMA DE MALLORCA

Arribada dels periodistes del Congrés de la Premsa Catalano-Balear

(Per telegrama). — En el vapor "Sister" han arribat setanta congressistes que assisteixen al segon Congrés de la Premsa Catalano-Balear.

Foren rebuts al moll per una comissió de l'Associació de la Premsa de Palma, trasladant-se al local de l'Associació.

Avui, a les onze del matí, al saló de sessions de l'Ajuntament, s'ha celebrat la sessió inaugural, presidint el regidor senyor Lluís Canals en representació de l'alcalde, asseient-se al costat el president de la Diputació senyor Oliver Frontera, En Joan Barco, president accidental del Congrés; Josep Vives, president de l'Associació de Palma; García Alvarez, de Girona; Costa i Deu, de Barcelona; Dalmau, de Tarragona, etc. Actuava de secretari el senyor Rafel Borí.

S'han pronunciat diversos discursos. L'alcalde ha declarat obert el Congrés.

Els congressistes han estat acompanyats en automòbils als pobles del voltant, passant a Sóller, on han estat obsequiats amb un espléndid lunch al restaurant de l'estació. Han tornat a Palma en tren especial disposat per la Companyia del ferrocarril de Sóller.

Els congressistes estan molt satisfets de l'acollida i obsequis dels companys i autoritats de la illa.

Demà començaran les sessions. A la nit hi haurà funció de gala al teatre Líric on actua la companyia Morano. — Piña.

DE MADRID

LA CONFERENCIA NACIONAL MARIANA

Madrid, 29. — Al Teatre Reial, assistint-hi els reis, s'han celebrat les festes de maig per la Conferència Nacional Mariana.

Després d'una representació teatral el senyor Vàzquez de Mella ha parlat exaltant la joventut en el sentiment del deure religiós. Ha explicat l'origen de totes les religions per treure la conseqüència que la católica és la millor.

El dia 31, a les sis de la tarda, s'inaugurarà la GRAN CERVECERIA-ORXATERIA

OR DEL RIN

CAFE-RESTAURANT-BILLARS

CORTS CATALANES (xamfrà Rambla de Catalunya)

Tots els dies, de les sis tarda a les dues de la matinada,

concert pel quartet JARQUE

CRONICA ESPORTIVA

LA SISENA VOLTA CICLISTA A CATALUNYA

(660 QUILOMETRES)

La primera etapa ha estat guanyada per Musió :: Montey i Otero, segon i tercer :: La revelació de la cursa ha estat Joan Juan, de Mallorca, que ha aconseguit el quart lloc :: La classificació general :: Itinerari de la segona etapa, que tindrà lloc avui

Organitzada per la Unió Esportiva de Sans, comença ahir la VI Volta Ciclista a Catalunya que enguany ha estat reservada únicament a corredors peninsulars vist que el resultat d'altres anys ha demostrat que, en general, els nostres ciclistes no poden en llur majoria alternar amb els estrangers en aquesta mena de curses. Aquesta circumstància no treu però cap mèrit ni interès a aquesta competició; ho prova ja el resultat de la primera etapa en la qual s'han obtingut velocitats de records ultrapassant la mitja el promedi del rendiment que hom acostuma aconseguir en les curses d'aquesta mena d'anomenada universal.

BARCELONA-FIGUERES, 184 QUILOMETRES

La primera etapa ha estat afavorida per un temps esplèndid, havent-hi hagut només que dos abandonaments; això haurà servit perquè els corredors vagin entrenant-se en aquesta prova que hom pot suposar presenta dificultats tan grosses que no ja el classificar-se en els primers llocs, sinó tan sols l'acabar-la representa un esforç considerable digne dels millors elogis.

Figueres, 29, a les 7. (Per telefonema). — La primera etapa de la VI Volta Ciclista a Catalunya ha estat coberta sense novetat i havent-se registrat velocitats del tot afalagadores.

Ha arribat en primer lloc el català Musió, de Perpinyà, que ha cobert els 184 quilòmetres de la primera etapa en 6 hores i 8 minuts. La cursa d'aquest corredor s'ha caracteritzat en gran manera per la seva seguretat.

En segon lloc ha arribat Montey, de Barcelona, en 6 hores, 12 minuts i 45 segons, que hi ha hagut moments que ha realitzat velocitats fantàstiques havent ultrapassat a estones la mitja de 40 quilòmetres per hora.

Dels 40 inscrits a la cursa únicament 5 han deixat de prendre la sortida i d'aquests se n'han retirat dos durant la cursa, que són: Serrano, de Madrid i Pau San Miguel (neòfit).

El més desgraciat de tots els que han corregut, ha estat, sense cap mena de dubte, el matriduny Antoni que ha sofert qui-sapiguts reventades de pneumàtics; ha trencat la cadena de la màquina i ha hagut diverses coligades que li han produït lesions sostingudes no greus.

El matrix carácter ha revestit els altres incidents de la cursa, el més important dels quals ha estat l'envestida d'un automòbil a una motocicleta que portava els jutges senyors Jaume i Torres; la moto s'malmetí, però els seus tripulants no sofriren cap dany; el fet succeí a la sortida de Cadiu.

L'animació ha estat molt gran durant tot el trajecte, havent presenciat el passatge dels corredors als diversos pobles grans germanors que esclatavien en aplaudiments que duraven fins que els "coulfiers" es perdien de vista.

Els serveis de ravitaillament establerts en diferents llocs del recorregut han estat perfectes, excedint el de Sant Feliu de Guíxols, on la publicació s'ha mostrat també deferentíssima amb els corredors.

La revelació d'aquesta primera etapa ha estat En Joan Juan, de Mallorques, que essent de tercera categoria ha assolit el quart lloc en la classificació general. Tothom està entusiasmat amb aquest corredor i són nombroses les proves d'encoratjament que rep. Ara ha realitzat també una bona cursa.

Els afavorits de la propera etapa són: Musió, Montey, Bove i Sant, tots catalans.

EL PAS PER SANT FELIU DE GUIXOLS

Amb escassa diferència de l'hora prou anunciada, a 5'45 hores, ha arribat a la nostra ciutat un grup de matiers [illegible] gran prova, classificats així:

Primera categoria, Telm i García, de Madrid, al qual s'ha lliurat el premi del "Nuevo Casino La Constancia", consistent en 50 pesseles.

2. Miquel Musió, U. S. de Sans.

3. Jaume Janer, U. S. de Sans.

Aquests dos corredors seguien a mitja rodada de diferència el madrileny. En el mateix escamot havem vist a Otero, de Santander, i a Bosch, de Palma.

En la segona categoria arribà primer Carratalà, d'Alacant, al qual se li lliuraren 25 pesseles de l'Ajuntament.

"El Guixolense" i "Unió Comercial" han subvencionat la cursa amb 25 pesseles, respectivament.

Passaren fins a 34 corredors; un d'ells, Guillem Anton, de l'equip "Cañiste", de Madrid, estava lesionat al cap, efecte d'una caiguda a Masnou. Un altre havia abandonat la cursa.

Exerví el control i servei d'avituallament l'Ateneu Deportiu, amb llouable disposició i encert.

LA CLASSIFICACIO

1. Miquel Musió, de Perpinyà, 6 hores, 8 minuts.
2. Teodor Montey, de Barcelona, 6 hores, 12 minuts, 45 segons.
3. Victorià Otero, de Santander, 6 hores, 15 minuts, 50 segons.
4. Joan Juan, de Mallorques (tercera categoria), 6 hores, 17 minuts, 47 segons.
5. Barraclotona.
6. Josep M. Sant.
7. Miquel Bosch.
8. Jaume Janer.
9. Torrell, de Reus.
10. García (Madrid).
11. Sans (Reus).
12. Alegre.
13. Gaudo.
14. C. Cruz.
15. Begueres.
16. Carratalà.
17. Rebiguas.
18. Sagrés.
19. Nart.
20. Leyono.
21. Giménez.
22. Carpi.
23. Ortega.
24. Aguilera.
25. Torres.
26. Anton.
27. Gil.
28. Gallego.
29. Gómez.
30. Glossman.
31. Figueras.
32. Pascal.

LA SEGONA ETAPA (175 QUILOMETRES)

La segona etapa d'aquesta interessant prova ciclista tindrà lloc avui. De matinada sortiran de Figueres cap a La Bisbal, des d'on es dirigiran cap a Blanes per magnífica carretera, tremant a la dreta per la carretera d'Esponellà a Bagur, també magnífica. De Begur a Palamós arribaran a Girona i després a Salt i Anglès per ratlles no massa bones, però vorejant el Pasteral amb el seu bell salt d'aigua. Anor i Sant Feliu de Pallarols, on la carretera ja és molt bona.

Sortint de Sant Feliu ve una pujada que pot donar moltes dificultats breves que hauran després fins a Sant Esteve de Bas amb el Pirineus al davant i a l'esquerra amb bellíssimes boscúries. Arribarem després a Olot, allíbrant bells paisatges, però s'haurà d'evitar el coll de Santigosa que està a 1.362 metres sobre el nivell de la mar. Absolutes en pendents sovint atipades i penibles baixarem fins a S. Joan de les Abadesses i des d'allà, per magnífica i amplia carretera, arribarem a Sant Quirze i Vich, final de la segona etapa.

HIPISME

LES CURSES A L'HIPODROM

Amb escassa concurrència tingué lloc ahir, a la tarda, a l'Hipòdrom, la setena jornada de curses.

A continuació donem els resultats lèonics d'aquestes:

A dos quarts de cinc es disputà el premi "Valvidrera", amb 2.500 pessetes: 2.000 al guanyador, 300 al segon i 200 al tercer.

La distància era de 1.600 metres.

En primer terme arribà "Ninot", de V. Puevo, fent el recorregut en 1 minut, 37 segons i 4 quints; seguiren "L'Aurore", d'E. Bertrand, i "Reus", d'A. Abad.

A la segona cursa es disputà el premi "Pagodine", 2.500 pessetes i una copa oferta per la casa Masriera Germans i Joaquim Carreras. Varen córrer tres cavalls, arribant primer "Solà", de F. Cadenas, en 2 minuts, 9 segons i un quart, seguit de "Antilogique", de F. Bignalet, i "Satèlit", de V. i M. de la Cruz.

Premi "Josep Pons i Arola", de 5.000 pessetes, ofert pel Cercle Eqüestre.

Es presentaren tres cavalls, i vencé "Maruxa", del regiment de Caçadors de Teluan, en 2 minuts.

Arribaren després "Pierre Monde", del regiment de Dragons de Numància, i "Gasconnade", de F. Mata.

Premi "Cercle Eqüestre", de 1.250 pessetes, ofert per aquesta entitat.

Varen córrer sis cavalls, classificant-se: primer, "Tapsia", d'A. Abad, muntat pel genet Peñarroja, en 2 minuts, 13 segons i 1 quin.

Després arribaren "Mirabilis", del regiment de Dragons de Numància, i "Lamotte", del regiment de Caçadors de Treviño.

RELLOTGE
ELECTION
ES HORA EXACTA

BOXA

ELS CAMPIONATS PENINSULARS AMATEURS

Dimecres passat, a la nit, se celebraren al Parc els campionats peninsulars de boxa amateur, que resultà un fracàs.

Les complaences i contemplacions dels directius foren causa que Artero, sollicitat-se en una actitud anti-reglamentària, però justificadíssima, davant de l'arrepell que el seu "poulain" Higas havia estat objecte, exigís el canvi dels àrbitres de la Federació Espanyola i que es retiris el seu "poulain" Lorenzo, davant la feina negativa d'accedir al dit canvi d'àrbitres.

Una altra de les causes del fracàs del primer campionat amateur s'ha d'atribuir a la poca vida dels elements que de boxa de Catalunya han singat.

En el primer combat, Virtú, després de breu lluita, posà k. o. a Santamaria, campió de Llevant. Virtú és amb Pastor i Sindar, el pes mosca del Centre, el millor del campionat d'Espanya i fóssis dels que han guanyat campions, al qual s'li pot atribuir un futur olímpic.

En el pes gall, Pastor, campió de València, gràcies a un arbitrari fallo fou declarat guanyador del nostre campió Higas, extraordinari batallador que perdé, no obstant l'handicap que per a ell representava el prestar efectuats quatre combats, quasi seguits, mantenir durant tot el combat un domini constant, encara que llongat, gràcies a la seva iniciativa en l'atac. També representà un handicap per al nostre campió les constants i per opositives amonestacions que el públic, estranyat, no sentí en el combat Verdú-Pérez Caballero, malgrat que hi hagué motiu de sobra.

El amateur Baptista, la presència del qualsetgi aquest darrerament Federació de Catalunya en aquest Campionat, fou donat fatiatge, campió de València, tot pobre exhibició, que creiem que de la seva memòria s'haurà eliminat la idea de les Olimpíades, puix si l'hi hauran un una selecció en la qual figuren Tejeiro, Bru, Antonio i Valdeon, l'eliminen a la primera volta.

L'hivernat natural Natial, per malalt, d'aquest campionat, assenyalà que que amb ell hauria estat Bru lluita en tres mortals rounds de còmica gelissa, en la qual ni Zaplana, el campió del Centre, demostrà tenir qualsevol de la boxa que justifiquès la seva presència en el campionat.

En el pes welter es volgué proclamar campió a Reig, de València, per abandonar Lorenzo, en vista que no volien canviar els àrbitres de la Federació espanyola, a la qual cosa ella de reconèixer que no tenia dret Reig, des del ring reclamà que renunciava a tal campionat, adquirit sense lluita.

En el pes mig quedà campió Verdú, qui posà k. o. a Pérez Caballero, el qual demostrà valentia.

LA GRAN METILLADA A LES ARENES

Entre els aficionats ha causat excellent efecte l'acceptació pel senyor Pauli, del belga Van Maroy com a adversari del seu poulain, el popular campió Ricard Alis, car el programa de la gran metllada internacional, que semblava a última hora que anava a quedar-se sense aquest gran comb al serà ara, amb el de Martínez-Leukemens, la base d'aquest magne esdeveniment pugilístic, en el qual els nostres dos més populars púgils seran posats davant d'homes de gran classe, per la qual cosa es veuran obligats a emprar-se a fons.

En la mateixa vetllada, a més a més d'aquests dos grans combats, figura el de Joan Alberich-Josep Marco, el qual, en el combat d'eliminatòries pel campionat d'Espanya de pes mitjà van a eliminar-se, com després així mateix hauran de fer-ho T. Tomas i Las Heras, de Madrid, que amb ells dos són els que s'han presentat per disputar aquest campionat, la vacant del qual vol cobrir la Federació. No menys mancat d'interès serà el combat Jiménez-Casimir Zaragoza i la revenja Manuel Ray-Mompó (major).

DE LA FULMINANT VICTORIA D'EN MARTINEZ

Dimarts passat, a causa de la vaga de telegrafistes portuguesos, es va rebre a la Federació un telegrama del "manager" d'Hilari Martínez, així concebut: "Martínez venç k. o., un round, campió de Portugal." El laconisme del telegrama fou causa que la Secretaria de la Federació facilités a la Premsa la notícia de la victòria del nostre campió sobre Pereira, campió de Portugal, del pes lleuger, però una vegada a Barcelona En Martínez, resulta que la victòria és molt més important que el que en principi es digué, per tractar-se del campió del pes welter, i no del pes lleuger, com feia suposar, per ésser aquesta la categoria d'Hilari Martínez.

La nova víctima del formidable "punch" del nostre campió, és Tavares Crespo, vencedor de Gaston Anderson, per k. o., púgil considerat pels seus paisans com invencible.

En interrogar a Martínez sobre el futur adversari que tindrà dissabte a les Arenes, en la vetllada Alis-Van Maroy, digué que malgrat de no desconèixer el valor del belga Leukemans, pujaria al ring en busca d'una ràpida victòria, que són les que el públic més aprecia, encara que sigui en veritat les que menys fatigues costen.

El torneig olímpic de futbol

ELS SENSACIONALS RESULTATS DE LA JORNADA D'AHIR

Segons telegrama de l'Agència Havas, els partits d'ahir acabaren amb els resultats següents:

Uruguay bat els Estats Units, per 3 a 0.
Itàlia a Luxemburg, per 2 a 0.
Suècia a Bèlgica, per 8 a 1.
Egipte a Hongria, per 3 a 0.

COMENTARIS SOBRE LA SITUACIO ACTUAL DELS EQUIPS

Els resultats dels encontres fins ara celebrats a l'Olimpíada de París permeten ja pronosticar quins seran els equips que arribaran a les semifinals del gran torneig, si les informacions rebudes compaginen amb la realitat.

Es evident, però, que malgrat el gran nombre de nacions que hi han concorregut enguany, el torneig olímpic no ha revestit per ara la transcendència que hom esperava i el que sortí campió, sense cap dubte, estarà llunyt de poder classificar-se com un campió verdaderament mundial.

Si entre els nous participants figuren les representacions d'aquests novells Estats del Bàltic, que han pulsat com hem fet, però una informitat excessiva amb capot als seus aldes contrincants; si hi han hagut els Xanqués, que han mostrat ésser elements novells en l'art del futbol, mangrau a aquest certamen nacions tan dignes de tenir-se en compte com l'Anglaterra, Dinamarca, Noruega, Austria i Alemanya.

Per aquest darrer país és sensible que els homes esportius no s'hagin pogut esperar a les diferències polítiques, però és evident que esportivament i molt en futbol, el alemanys són un factor notable i a l'Olimpíada, amb llur afany de classificar-se novament en la categoria de les grans nacions, hauríen donat molt, feina i hauríen estimat un xic més la lluita actual.

L'absència dels altres països que hem anomenat abans, respon a la convicció íntima que els seus contrincants, en més o menys escala, han traït les regles de l'amateurisme, base sobre la qual s'establiren els modernes Jocs Olímpics.

Tanmateix, doncs, que entre les revelacions actuals figuren els uruguaiis, que si en llur pas per terres peninsulars foren tractats força despectivament, a París han cridat l'atenció general en datre els iugoslaus (o millor dites, els croats) per un resultat gens despreciable de 7 a 0.

El cas d'Holanda és estrany, puix si bé el futbol en aquell país també està divorciat i compta amb dues Federacions, hom creia que els holgars no podrien presentar cara com ho han fet d'una manera tan gallarda.

Titulàvem ahir el match sorpresa el jugat entre txecs i suïssos. Si bé hom sabia que la Suïssa es presentava en forma esplendida (darrerament havia Hongria per 2 a 0), ningú no podia esperar que pogués resistir d'una manera tan brillant la topada amb els txecs. Aquest empat que avui hem de desfer resulta un xic desconcertant: entre les xifres a classificar com a notables, car els txecs eren considerats com els finalistes sense disputa. Els elegantes llavors ens diran, doncs, si els txecs finalment han pogut impassar-se o no, o si pel contrari, han seguit el mateix camí dels espanyols. Conscient el sistema tan poc escrupolós dels cercles amateurs de la Bohèmia (que no dubtaríem en qualificar de germà del que se segueix a Espanya), espontàniament seria molt de celebrar que els equipiers helvètics sortissin triomfants. La seva victòria farà més pel esport que no la dels txecoslovacs.

Entre els altres novells participants a l'Olimpíada i que assenyala no solament un progrés evident dins de l'esport sinó l'aproximació d'aquell país a la cultura occidental, cal comptar els turcs, que si bé eliminats tot seguit per l'equip de Praga, causaren una impressió superior a la que generalment hom esperava.

* * *

De totes maneres, el que haurà el record de les sorpreses són els resultats gairebé incomprensibles que ens tramet Havas, de la jornada d'ahir.

Ningú pot explicar-se que els belgues, una de les seleccions més temudes, hagi pogut sucumbir per una diferència tan crescuda amb els suecs. Els suecs tenen fama de jugadors fogosos i de gran resistència, però tenint present que per les condicions climatològiques de llur país, solament practiquen el futbol durant una curta temporada, ningú podia esperar-se lògicament un resultat tan sensacional. Cal esperar la premsa parisienca i el testimoni dels que hagin assistit a l'encontre per saber si el resultat de 8 a 1 correspon realment a una formidable superioritat o a una d'aquestes dades desgraciades que de vegades tenen els equips.

En tot cas, hem d'acceptar amb reservas aquest resultat gairebé illògic, a l'igual que d'altra extravagància que representà la derrota dels hongaresos pels egipcians. La vidua d'aquests darrers era totalment desconegudà en el mercat internacional i hom també queda perplex davant del triomf tan absolut i categòric que han aconseguit sobre els hongaresos.

Està vist que per als amateurs endiosats corren mals vents.

* * *

Finalment, la fogana de sorteig per als partits de futbol s'ha prestat a nombroses crítiques, i cal convenir que molt raonables. No pot admetre's que mentre Bèlgica o Suïssa hagin d'eliminar-se des del primer partit, un altre país qualsevulga de valor inferior podrà arribar amb tota facilitat al quart lloc. Es inacceptable que els països bàltics havien d'ésser eliminats per ells mateixos; que igualment podia prescindir-se amb el grup de nacions dels Balcans. Això, ultra no prestar-se a les irregularitats actuals del torneig, no hauria entregat tant l'organització i hauria permès de seguir més exactament els progressos dels equips arrenglerats en la lluita.

EL PROGRAMA DELS PARTITS QUARTS DE FINAL

París, 29.—Avui ha tingut lloc el tiratge a sort per a les quarts de final del torneig olímpic de futbol, havent resultat:

Diumenge dia 1 de juny:
Egipte-Suècia
Espanya-Uruguay.
Dilluns, dia 2:
Holanda-Holanda.
Itàlia - Txecoslowàquia o Suïssa—Havas.

DESQUALIFICACIO D'EN LARRAZA

París, 29.—El Jurat nomenat per la F. I. F. A. ha suspès per tot el torneig olímpic al jugador espanyol En Larraza, exclòs del camp per l'àrbitre guan el partit Itàlia-Espanya.—Havas.

JOIERIA,
ARGENTERIA
I RELLOTGERIA
Antoni Bordas
Plaça Sant Anna, núm. 7

FUTBOL

El Birmingham i l'Europa empaten a 2 gols

L'anunci del Birmingham, el famós equip professional que tan bell record deixà en ocasió dels seus partits l'any passat, féu que el camp europeista es veiés molt concorregut. No direm que estés ple a vessar, però si que oferia un bell aspecte.

Birmingham és l'evocació del joc mestre, elegant i clàssic. La superioritat dels seus individus és realment notable, però saben mantenir-se en un just to i no cauen en els abusos extremistes d'altres equips de la seva categoria, que o bé aclaparen el contrincant amb llur devessall de ciència o pel contrari juguen a la tum-tum i amb burla evident per al públic i per als contraris.

En el partit d'ahir, el Birmingham jugà a estones superbament i d'altres, mediocrement. La primera part desenrotllà un joc de domini, que no volgué traduir en gols. Es veié en ells una gran superba línia davantera que fa de la bala el que vol, que imprimeix el joc en el sentit que li dóna la gana i que es diverteix materialment amb el contrari.

Tot el que es digui de l'extrem dreta Harvey resulta pàlid davant la realitat. La tripleta central presentava a Islip, nou per a nosaltres, que semblà arrodonir el conjunt, però en general es veié rares vegades la força impulsiva d'aquests tres elements. Lindley, l'extrem esquerra, féu una primera part dolenta; a la segona, actuà millor.

La ratlla de mitjos en la qual es presentava Cringan no va pas ésser aquell conjunt de l'any passat. A més a més, no és d'estranyar si tenim fresca a la memòria la formidable exhibició dels mitjos de l'Everton en ocasió del seu darrer partit amb Newcastle. Barton va ésser l'home formidable d'antany; no més que regular Dale, i el centre, excellent en collocació, però detestable a la rematada.

Els defenses semblaren emprar-se a fons a la segona part, i a Abbis li entraren dos gols innecessaris.

Els del Birmingham, que si bé prengueren part havent dominat per complet, a la segona es feiaren sorpresos per la reacció dels jugadors europeus, pels quals cal reconèixer que es esser una gran formació, car jugaren amb un braó insuperat. Després de la sèrie de partits que havien jugat fent en aquests darrers temps, ningú certament podia esperar-se semejant entusiasme i agressivitat. L'Europa, que de bell actual inicià el joc amb una empenta tan desconcertant que li valgué un gol al minut exacte de començar, al segon temps jugà com de ser poques vegades se li ha vist en la present temporada. En determinats moments obligà als seus contrincants a posar-se a la defensiva, car es evident que si una victòria no els importava massa gran cosa, tampoc volien perdre.

Es llàstima que a la fermesa i agilitat de què gallejaren els anglesos de l'Europa no puguem afegir-hi elogis per la ciència empleada. Mes ai!, que hi havia moments que sòlid no marxava ni amb regles, puix ací el que pot lloar-se en el factor entusiasme manqà en collocació i art del joc.

Un resultat tan honorable, però, no ens dóna dret a ésser exigents i no regategem les nostres felicitacions als que amb tanta de voluntat defensaren el pavelló. Assenyalem entre les distincions, i en primer terme, a Maurici. No podiem esperar un joc tan obstinat i d'encert en aquest jugador. Tenint en compte la seva difícil missió i la ràpidesa que tenen els anglesos en les jugades, l'obra d'aquest xicot és doblement elogiable. Assenyalem encara una segona part brillant per a Serra, el qual, però, va estar detestable collocant i marcant. Jaumandreu va fer-se aplaudir justament en algunes ocasions, i a la davantera Cros tingué moments de gran encert. Xutà en dues ocasions d'una manera formidable. El gol de l'Olivella fou certament una cosa esplèndida i Pellicer va ésser qui mes fluixejà de l'atac. Hem deixat a últim terme a Harker, que procedent de la Gimnàstica de València, actuà ahir d'extrem esquerra de l'Europa. No varen donar-li gaire joc, però en les poques ocasions va fer-se remarcar com un element notable i al qual cal suposar-li que ens agradarà poder jutjar en algun altre partit.

Hem dit abans que el resultat era per ell força honorable per a l'Europa. No obstant, cal reconèixer que si els del Birmingham haguessin volgut haurien elevat l'score a proporcions crescudes. Primer s'acontentaren amb dos gols i quan l'Europa empatà semblava que buscassin més gols. Però els locals se sabeu de tal faisó i a més a mes Bradford havent hagut de retirar-se a causa d'una lesió al peu, anà passant el quart d'hora i el resultat de 2 a 2 ja no fou possible alterar-lo.

El primer gol l'aconseguí l'Europa al minut escàs de començat el partit, per obra d'un centre de Pellicer, que rematà Cros. El porter blocà, però la bala se li escapà de les mans i molt amatent Harker introduí la bala per l'angle.

Als tres minuts, una centrada d'Harvey i rematada tranquillament amb els cap per Bradford va ésser l'empat. Continuà el primer temps amb domini absolut dels anglesos i un xut d'Islip, que va rebotre al pal, fou rematat pel propi Bradford sense pena ni glòria.

La segona part es remarcà per una major activitat europeista. Als 25 minuts era l'Olivella qui assolia l'empat aprofitant una pilota passada pel mig sta i que ell rematà de gairell, d'una faisó que deixà sorprès a tothom.

Els equips s'arrengleraren per l'ordre següent:

Birmingham: Hibbs, Asburts i Jones; Dale, Cringan i Barton; Harvey, Crosbie, Bradford, Islip i Lindley.

Europa: Jaumandreu, Serra, Alonriza, Xavier, Maurici, Artiens, Pellicer, Alegre, Cros, Olivella i Harker.

L'arbitratge a càrrec d'En Villalta, molt acceptable. Els anglesos, seguint el seu costum usual i diferent de la tàctica de fuit-side i sisiau que alguns d'ells estaqueja a l'Anglaterra. En canvi el joc transcorregué molt correcte i les penes foren molt poc importàncies.

En resum, una bona exhibició del Birmingham, sense, però, haver acon segut esborrar el record que produí en el seu primer i lúcer partits de l'any passat.

FUTBOL
DUNDEE
de la Primera Divisió de la Lliga Escocesa de Professionals
contra
F. C. Barcelona
Dies 1 i 5 de juny
A les 5'30
CAMP DE LES CORTS

EL BARCELONA BATUT PEL SABADELL, PER 2 A 0

Ahir el Barcelona i el Sabadell, al camp de Les Corts, es disputaren la copa donada pel Palau de la Moda, la qual se l'adjudica el Centre d'Esports.

La primera part va ésser un xic desconcertada per part del Barcelona degut a la poca intelligència que existí en la seva davantera, de la qual sols s'aprofitaren els sabadellencs per marcar dos esplèndids gols, sobre tot el primer, obra de Tena i i Pastor.

A la segona part el Barcelona, un xic obsessionat del desfavorable "score" de la partida, reforimà la davantera a fi de dur-hi algun tant per vía de gols. Aconseguí i Sagi, el qual si bé no donà el resultat que esperàvem, aconseguí una compenetració bastant a cap jugades esplèndides.

L'Alcántara va ésser l'autor del gol que aconseguí el Barcelona i d'altres jugades que llurient poguí convertir-se en punts.

Els equips es presentaren de la seguent manera:

Barcelona: Bruguera, Solá, Blanco, Torralba, Elias, Bosch, Vinyals, Pastó, Alcántara i Sagi.

Sabadell: Tachó, Cabedo, Sorribas, Bernat, Llauró, Tena I, Rasset, Segrera, Ayats, Tena i Sans.

Tingué cura de l'arbitratge En Roset, el qual ho féu amb molt d'encert.

Del F. C. Barcelona
ASSEMBLEA GENERAL
DELEGACIONS
Les delegacions fetes pels senyors socis, d'acord amb l'article 32 dels estatuts, hauran d'ésser dipositades a la secretaria del Club, contra rebut, per ésser comprovades, fins a les 6 de la tarda del proper dia 30.

L'ESPANYOL BAT EL SANS PER 1 A 0

Al camp de Sarrià tingué lloc ahir, a la tarda, aquest interessant partit,

qual va ésser presenciat per nombrós públic.

La partida tingué el màxim interès gràcies a l'esforç del Sans per tal de vencer l'equip de l'Espanyol, però la darrera fi va ésser adversa, tota vegada que el major atac va ésser dut per l'Espanyol.

La primera part fou un fracàs dominical. La Unió, que degut a la bona actuació de Vilarrodona i Saprissa no mereixen res de profitós.

A la segona part, un xic més reforçats els de l'Espanyol, aconseguiren jugar molt més que a la primera, obtenint un gol, obra d'Homs, conseqüència d'una passada de Mauri.

Els equips eren:

Espanyol: Vilarrodona, Mas, Saprissa, Trabal, Sanafuja, Rôlenss, Mauri, Muldot, Homs, Mauri i Juan.

U. E. Sans: Pedret, Perelló, Badal, Solano, Badal, Calvet, Corripius, Mejoan, Mascarell, Fandó i Montes.

L'àrbitre, senyor Coll, deficientíssim.

JÚPITER BAT EL MARTINENC PER 3 A 2

Al camp del Martinenc shi jugué aquest partit, el qual tingué l'interès que s'esperava, per presentar el Sant Martí renovat.

Els gols varen ésser entrats al primer temps per Júpiter, aconseguits per Umbert i Sanmartí.

A la segona part, el Martinenc aconseguí dominar en alguns moments, entrant dos gols i un que en feu el Júpiter.

Els gols foren aconseguits per Ribas, Ribas, i el del Júpiter per Arnavegol.

Els equips eren:

Martinenc. — Leal, Marcon, Manel, Pérez, Pina I, Batet, Sant, Ribas, Lañatos, Urrutia i Sala.

Júpiter.—Mañé, Ortiz, Moscardó, Doricha, Umbert, Guardiola, Mayolas, Montolio, Sanmartí i Armengol.

Àrbitre Comorera, amb voluntat.

VALÈNCIA F. C. - U. S. DE SANS

aquests dos cercles feren el passat diumenge, fa esperançar que la de diumenge, quant menys, s'anivellarà en interès.

A VALÈNCIA

València, 29. — Aquesta tarda el València ha batut el Sevilla per quatre a tres, resultant un partit duríssim, havent hagut d'ésser expulsats Kinké i Reyes, pels dos bàndols.

L'arbitratge, d'En Torres, deplorable.—P.

Amb ocasió de l'Assemblea del F. C. Barcelona

Diumenge que ve celebrarà Assemblea general el F. C. Barcelona. Tothom sap i coneix el profund malestar que regna en el si del gran cercle, les causes del qual no creiem del cas tornar a retreure.

Es un fet evident que el resultat dels sacrificis econòmics, veritablement quantiosos i insòlits que ha fet el cercle no s'haa vist correspostos en fer-se el balanç esportiu. Sobre tot això hi ha molt que parlar, però tot i concedint-los la transcendència que requereixen segnim creient que no són les columnes de la premsa el més a propòsit per iniciar controvèrsies sobre l'actuació general d'una Junta ni el programa que puguin sustentar elements adictes a l'entitat, agrupats en "penyes" o reunions.

En canvi, a la vigília de l'Assemblea general del F. C. Barcelona caldria fer un xic de memòria sobre l'actuació poc clara i menys en consonància amb l'historial del cercle, que han tingut els seus directors en aquest darrer exercici.

Es innegable que el F. C. Barcelona, per damunt de la seva fama esportiva, representa quelcom d'intangible dintre del nostre esperit, i és per això que el poble s'hi ha sentit sempre identificat. Si així no hagués estat, la seva vida no hauria pogut arribar a l'estat de maduresa que ha assolit, i tota la seva fama s'hauria fos avat despres d'una temporada dolenta o per la presència d'un club adversari.

Precisament perqué hi ha clubs a casa nostra que facin el que facin i a despit de lluys negatives no poden dissimular el que realmente són, és perqué el Barcelona ha de conservar, per damunt de tot, l'espiritualitat que tant s'ha trobat a mancar en aquests darrers temps.

I ara que per part d'altres significats i congnats elements se cerca el desviar l'opinió esportiva cap a un determinat sector, el Barcelona ha de reforçar-se en la voluntat de mantenir els ideals que sempre ha sustentat i que formen part integrant de la seva gloriosa carrera.

DONEU ALS VOSTRES FILLS

PURA PERMANYER

i els defensareu de l'escrofulisme

SUBSCRIPCIO PUBLICA

de

14.000 Obligacions al 6 per 100

lliure d'impostos presents i futurs

de la

UNION NAVAL DE LEVANTE

al tipus de 96 per 100

amb cupó de Primer de Juliol vinent

La Unió Naval de Llevant s'ha constituït amb un capital de 30.000.000 de pessetes, repartit en accions preferents per pessetes 17.250.000 i en accions ordinàries 12.750.000 pessetes, aquestes darreres desembarsades en llur totalitat i de les preferents desembarsades per pessetes 13.750.000, quedant en cartera les restants accions preferents per pessetes 3.500.000, les quals es reserven per a la **Maquinista Terrestre i Marítima**, en virtut dels contractes de fabricació dels motors Diesel.

La Societat s'ha constituït amb els elements de producció de les Drassanes de València, els Tallers Gómez, de València; els tallers "Nuevo Vulcano", de Barcelona. Drassanes de Tarragona, i comptant amb la garantia tècnica de la casa "Fried. Krupp Germaniawerft", que amb independència del dit contracte de garantia és participant de la Societat UNIO NAVAL DE LLEVANT, en una proporció del 22 per 100 sobre el capital desembarsat.

La garantia d'aquestes obligacions la constitueix el sou capital, representat per les Drassanes, Tallers, Immobles, Concessions, Terrenys, Maquinària i Dic flotant. Únicament les Drassanes de València estan emplaçades en una superfície de 65.000 metres quadrats i tenen un valor intrínsec real desembarsat en efectiu de dotze milions de pessetes, sense comptar el valor dels terrenys. La garantia queda solidada per quant els beneficis de les seccions socials en el seus rendiments normals, corrents, actuals, i segons dades del darrer setgent, pugen a pessetes 1.750.000 anuals, mentre que l'anualitat necessària per a pagament d'interessos i amortització és de nés de 800.000 pessetes. Tot això, prescindint de la resta dels elements industrials de l'empresa i de la falagaera perspectiva que representen per a la indústria marítima les importants primes de construcció que concedeix l'Estat i l'obligació que el cabotatge sigui exclusivament realitzat per vaixells de construcció nacional.

Demés, la UNIO NAVAL DE LLEVANT té actualment en construcció a les Drassanes de Tarragona cinc petits creuers guardacostes i ha rebut ja per a les Drassanes de València encàrrecs i contractes per a construccions destinades a la marina civil, que li asseguren una remuneradora continuitat de treball.

L'emissió és de 28.000 Obligacions, que han estat preses en ferme per un grup de Banes, però se n'ofereixen en subscripció pública 14.000, per haver estat ja subscrites les 6.000 restants per elements afectes a la Societat i del seu Consell d'Administració.

El SINDICAT DE BANQUERS DE BARCELONA, S. A., i el BANC DE CATALUNYA, obriran subscripció pública a titol irreductible el dia 2 de juny vinent.

al tipus de 96 per 100

o sien 480 ptes. per titol

les quals seran satisfetes a l'acte de la subscripció contra lliurament de les carpetes provisionals.

Com que els títols portaran cupó 1 de juliol vinent, queda millorat el tipus d'emissió.

LLOCS DE SUBSCRIPCIO

BARCELONA

Banc de Catalunya
Banca Marsans, S. A.
Societat Anónima Arnús-Garí
Banca Tusquets, S. A.
Garriga Nogués Nebots
Fills de F. Mas Sardá
Jover i Companyia
Soler i Torra Germans
Banc Urquijo Català
Banc de Préstecs i Descomptes
Fills de Magí Valls
Noneli Germans
Nebots de Parasols i Companyia
Banca Mir, S. A.
Rosés i Companyia
Banc Alemany Transatlàntic

CASSA DE LA SELVA: Bosch i Codolà, Jubert i Presas.
GRANOLLERS: Banc de Granollers.
REUS: Banc de Reus de Descomptes i Préstecs.
RIPOLL: P. Suñer i Ferrer.
SABADELL: Banc de Sabadell.
TARRAGONA: Banc Comercial de Tarragona.
TERRASSA: Banc de Terrassa.
TORTOSA: Banc de Tortosa.
VALLS: Banc de Valls.
VILANOVA I GELTRU: Banc de Vilanova.

MADRID

Banc Alemany Transatlàntic
Banc Espanyol del Riu de la Plata

VALENCIA

Banc Espanyol del Riu de la Plata
Banc Comercial Espanyol

i als altres Bancs i banquers

F. C. BARCELONA

Estat de comptes

En compliment de lo que preceptuen els estatuts, es posa a coneixement dels senyors socis que el dia 23, de 10 a 12 del matí, i els dies 30 i 31 de dos quarts de deu a tres del vespre, quedaran expostos i a la llur disposició els llibres i moviment de caixa de l'exercici que ha finit.

Sis anuncis per al vinent mes: un partit d'enhorabona entre el Barcelona i la U. S. Sans.

L'excellent partida que

INAUGURACIO DE LA

V Fira Oficial de Mostres

DIA 31 DE MAIG

Els invitats a la inauguració de la V Fira de Mostres que assistiràn a l'acte que se celebrarà demà, a les quatre de la tarda, a la Mancomunitat, se situaràn al Saló en la següent forma: Honorable Cos Consular i senyors delegats oficials, a la dreta de la Presidència; senyors diputats de la Mancomunitat i de la Diputació i senyors regidors, a l'esquerra de la Presidència. Els altres invitats, al Saló de Sant Jordi.

Els invitats que concorrin a l'acte dels Palaus de Montjuich hauràn d'ingressar per les portes de la gran plaça de les Columnes.

Els invitats oficials que utilitzin cotxe, podràn arribar-hi fins a la porta número 2 del Palau Industrial, a la qual es dirigiràn seguint el següent trajecte: Des de les Columnes, per la dreta i rampa situada davant del Carrer de Mèxic.

Després d'inaugurada la Fira a la Mancomunitat, acte que serà anunciat convenientment en el recinte de la Fira mitjançant alto-parlants, s'obriràn les portes dels Palaus al públic.

La Comitiva Oficial, després de recórrer la Fira, sortirà per la porta número 3 del Palau Industrial (davant del carrer de Mèxic), on s'esperaràn els cotxes oficials per a més comoditat dels ocupants.

LADILLAS (CABRES)

Exterminades en un minut amb

L'insecticida PARADELL

FARMÀCIA PARADELL. Comte Assalt, 28 - BARCELONA

UNA PESSETA - PER CORREU, 1'50 pessetes

El Dr. Salvador Vives ha trasladat la Consulta de Malalties Nerviosas a Barcelona, Ronda de la Pace, 8 (Ex-Ll. de Sant Pere).

ELS ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Romea

Telèfon 3500 A

Dies, 4, 5 i 6 de juny, els célebres artistes francesos **M. LE BARGY** et **GERMAINE DERMOZ** Dia 4: **Le marquis de Priola** Dia 5, **Le duel.** Dia 6, **L'enigme** et **L'asile de nuit.**—Dissabte, 7 de juny, Debut de la companyia **Ricard Simó Raso.** Estrena del més gran èxit de l'any:

CURRITO DE LA CRUZ

Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Grandiosa companyia de sarsuela. Primer actor i director:

FERRAN VALLEJO

Mestres directors:

Josep Espeita, Gerard Tomàs i Ramon Gorgé

Avui, divendres, tarda, **no hi ha funció,** per donar lloc a l'assaig general de la sarsuela **Diego Montes.** Nit, estrena a Espanya de la sarsuela en dos actes, de Nieto de Molina i mestre Parera,

DIEGO MONTES

Protagonista: **Pau Gorgé.**—Dissabte, tarda, preus populars. Butaques, a 2 pesetes

DOÑA FRANCISQUITA

Nit, **El número 15,** per Vallejo, i **El dictador,** per Emili Sagi-Barba. — Diumenge, tarda, a dos quarts de quatre: **El número 15,** per Vallejo, i **El dictador,** per Sagi-Barba. Nit: **La cara del ministre,** per Vallejo, i **Diego Montes,** per Pau Gorgé

TEATRE APOLO

Tournée Manuel Sugrañes

Avui, divendres, 30 de maig **TARDA, A DOS QUARTS DE CINC; NIT, A LES DEU** Esdeveniment artístic. Programa monstre El millor i el més econòmic **Entrada i butaca, 2 ptes.** La fantasia i popular revista en 21 quadros

I. K...!

en la qual prenen part 150 artistes espanyoles i estrangeres, 150. 250 vestits nous de Madame Jeanette, 250. 20 decoracions noves de Ros i Güell, 20

Les noves ombres en relieu

Presentades per l'aplaudida troupe

AUBIN LEONEL

Exit de l'sketch còmic, repartit en dos quadros.

De Moscou a Montserrat

per al qual ha pintat dues magnífiques decoracions l'aplaudit escenògraf **Ros i Güell**

Luxós vestuari. Original tableau. Sorprenents trucs. Apoteosi sense paral·lel, i els famosos artistes de la pantalla

MACISTE

el veritable atleta: el que sostè dos homes amb un sol braç; el que doblega veritables bigues de ferro a la vista del públic; el que desafia tots els que s'anuncien afiches cinematogràfics: el rei de la força, ilustrat amb

POLITO

l'as; l'invencible; el més petit afiche del món, en **Puxitàs** cinematogràfic, projectat més de 500 mts consecutives al **Coliseum** de Londres, titulat

Brooklin-Public-House

0

El terror de les planes

Colossal repartiment; magnífic decorat

Les noves ombres en relieu

El millor i més agradable espectacle de Barcelona

Entrada i butaca, 2 ptes.

Gran Teatre Espanyol

SANTPERE - BERGES

Avui, divendres, tarda, a les cinc, butaca i butaca UNA pesseta Per única vegada.

MARIONETTES

Nit, a les deu:

LA DEL REGIMENT MUNTAT

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc:

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT

LA MARIETA DE L'ULL VIU

Nit, reposició de:

LA BORDA

Dissabte, 7 de juny (festa de Pasqua), ESTRENA

LA CAMPANA DE GRACIA

EL FILL DE LA MARIETA

(Amichatis i Manius)

TEATRE COMIC

Companyia hispano-criolla de **NARCISIN**

Avui, divendres, tarda, reposició de les populars funcions dites **secció vermut.** Butaques amb entrada: 1'50 pts.; general: 0'50. **De vis a vuit de la tarda.** I. L'aplaudida sarsuela en un acte **El chico de la portera,** per Narcisin; II. El sainete criollo en un acte **Renita,** creació de Narcisin. Nit, a dos quarts de deu, funció completa: I. L'entremès **Los chorros del oro;** II. L'aplaudida sarsuela en un acte **Los secuestradores;** III. Exit d'entusiasme popular amb la grandiosa revista en dues jornades i deu quadros.

EL PRINCIPE CARAMON

per Narcisin i tota la companyia; magnífica presentació, decorat nou, ovacions interminables a Narcisin quan recita, en català, la famosa "Oda a Barcelona", de mossèn Jacint Verdaguer, bellíssima sardana, danses típiques catalanes, etc.

TEATRE NOVETATS

Avui, tarda, a les cinc, i nit, a les deu. La gran pellicula en sis parts

EL NOI

per l'inimitable rei de la broma

CHARLOT

i l'emocionant pellicula en cinc parts

Santa Isabel de Ceres

El drama d'una dona formosa

segons la novella d'ALFONS VIDAL I PLANAS

TEATRE NOVETATS

Temporada oficial d'Istiu

Esdeveniment artístic

Les dues primeres companyies d'Espanya

Gregori Martínez Sierra

Catarina Bárcena

i

ALBA-BONAFE

Continua obert l'abonament **Gran moda** a 18 funcions. Debut de la companyia. Dimecres, 4 de juny de 1924.

TEATRE POLIORAMA

Companyia de **Joan Vila** Primer actor: **Francesc Alarcón.** Primera actriu, **Maria Lluïsa Monoró**

Avui, divendres, tarda, matinée selecta:

ALFONSO XII, 13

Nit, a les deu:

LA CASETA DE LA FERIA

TEATRE TALIA

Companyia de comèdies de **MELIA - CIBRIAN**

Avui, divendres, tarda, **Las alas rotas;** nit, **Don Juan buena persona.**—Demà, dissabte, tarda, **Don Juan buena persona;** nit, **Malvaloca.**

Teatre Eldorado

Avui, divendres, a les deu de la nit. Grandiós festival organitzat per la revista

BELLA TERRA

Les quatre sorelle Bianchi, els pallassos Pompoff, Thedy i Emij, les ombres en relieu

ANTONI SALUDAS

(tenor)

RICARD FUSTE

(baríton)

COBLA BARCELONA

La Goyita - Nitta Jo

Teatre Barcelona

Companyia de comèdies DIAZ-ARTIGAS dirigida pel primer actor **Manuel Díaz de la Haza**

Avui, divendres, tarda, a un quart de sis, la interessant comèdia en tres actes (el primer i el tercer repartits en dos quadros), de J. M. Barrie, traducció de G. Martínez Sierra,

MARILUZ

Nit, a les deu, la bonica comèdia

EL TIMBRE DE ALARMA

Demà, dissabte, tarda, **El timbre de alarma.** Nit, **Los muñecos.** Aviat, **estrena** de la comèdia en tres actes, de Benavente,

LECCIONES DE BUEN AMOR

feta expressament per a Pepeta Díaz d'Artigas i per ella estrenada a Madrid amb clamorós èxit

ELDORADO

Coliseu de varietats

Tarda, a les cinc, colossal programa

Notables pellicules

Exit del famós imitador d'animals

AUREL PRAIAN

Succés de les belles dansarines

LES 4 SORELLES BIANCHI

Presentació de l'espectacle meravellós i fantàstic

LES OMBRES EN RELLEU

Grandiós èxit dels famosos clowns

POMPOFF, THEDY, EMIJ

La bella i popularíssima artista

LA GOYITA

Repertori nou i exclusiu. Riquíssima presentació

Debut de la célebre divette

NITTA JO

Nit, gran festival organitzat per la revista

BELLA TERRA

Aristocràtics KURSAAL I SALO CATALUNYA

Orquestrina Soñé — Sextet Torrens

Avui, divendres, **moda selecta, Fermesa de caràcter** (exclusiva), per William Farnum; **Els volcans del món** (natural); **L'auto de Canut,** de broma; **Paraula d'honor** (exclusiva), creació de **Regina Dumien, i De nit i amb mal temps,** de broma.

Demà, dissabte, estrena: **Les filles dels homes rics,** per Mirian Cooper i Stuart Holmes.

NOTA: Avui, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de diumenge. Molt aviat, colossal esdeveniment.

Si haveu vist

LES ESPOSES DELS HOMES RICS

i

LES ESPOSES DELS HOMES POBRES

estrenades amb grandiós èxit als aristocràtics salons

Kursaal i Catalunya

no deixeu de veure també

Les filles dels homes rics

que s'estrenarà el pròxim dissabte als mateixos salons

— CINEMES —

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, divendres, tarda i nit, monumental programa: V i darrera jornada de la formosa pel·lícula històrica **La portera de la fàbrica**; la comèdia d'interessant argument **L'elegant senyora Brundel**, gran èxit de la VI i darrera jornada **La casa del misteri**; gran esdeveniment, estrena de la popular opereta cinematogràfica **La prohibició del bes**, preciosa partitura interpretada per un notable sextet

Monumental - Pedró Walkyria

Avui, divendres: **La portera de la fàbrica**, V i darrera jornada: **Gent de bé**; **Com la sorra**; **Salomó**; **Reclutes**. Diumenge, nit: **El cercle blanc**; **Entremaliadures de Susanna**. Dilluns, al cinema Walkyria: **Miss Venus**, deliciosa opereta cinematogràfica

Cinema MIRIA

Elegant cinema de la intimitat
Provença, 260, entre Rambla i Balmes
Avui, tarda i nit, espléndid
PROGRAMA
CHARLES RAY
en **Entre l'espasa i la paret**
El que pot una filla, per Enid Bennet
i moltes altres
MARY PICKFORD
Arribada a Barcelona
Oquestrina Orfeo. Bar-Café

COLISEUM

Telèfon 3535 A.

Avui, divendres, grandiós èxit de **EL NOVEL·LISTA I LA SEVA ESPOSA**, comèdia dramàtica del PROGRAMA AJURIA, per Thomas Meighan i Lila Lee; **EL PODER DE L'ENEMIC**, creació de sis estrelles americanes: Jack Holt, Agnes Ayres i d'altres: **MENJADOR, CUINA I AIGUERA**, còmica, per Fay Tincher: **ARRIBADA DE MARY PICKFORD I DOUGLAS FAIRBANKS i NOVETATS UNIVERSAL**, número 99.

AVIAT: Dorothy Dalton.

Diana - Argentina Excelsior

Avui, divendres, sisè llibre de **La casa del misteri**, **L'elegant senyora Blundell**, **El poder d'una mentida**, **Charlot al carrer de la Pau**, **Un boig per la sort**.

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou

Avui, **On és la parada**, **Caçador de dots**, **Pel seu propi càstig**, **La casa del misteri**, 6; **La domadora de Calitre**.

Cinema Princesa

Via Layetana, número 14
Telèfon 1371 A.

Avui, divendres, grans èxits. Programa extraordinari: **La casa del misteri**, projectant-se el cinquè llibre de tan magistral super-sèrie; **Fatty candidat**, grandiosa i insuperable comèdia, interpretada per l'as de la broma Fatty, Arbuckle; **El sospitós**, grandiós cinedrama de gran argument, interpretat pel tan conegut actor Ben Liteli; **El desconegut**, magnífic film americà, interpretat per la gran artista Margarite de la Motte; **Treballs d'elefants**, original cinta instructiva. — Diumenge, nit, grandiosos estrenes: **La casa del misteri**, 6 llibre, i la sensacional cinta **La batalla**, per Sessue Hayakawa, Tsuru Aoki i Gina Palerme; Èxit de la temporada.

:: CONCERTS ::

AMICS DE LA MUSICA

Avui, divendres, a tres quarts de deu de la vetlla
Recital de cant pel notable tenor rus
FEODOR RITCH
Blai Net, pianista
Palau de la Música Catalana

— DIVERSOS —

TURO-PARK

Magnífics jardins
Oberts tots els dies, tarda i nit. Avui, divendres, a les onze de la nit, segona sortida de la còmica atracció
M. Odeo, le cochon comique
i a les dotze, l'emocionant espectacle
Els campions de l'aire
funcionant totes les interessants atraccions

PARC

Pista de Gel
Demà, dissabte, a les sis de la tarda
Inauguració
Nit, funcionament de totes les atraccions i concert per la BANDA DE VERGARA
Café-restaurant. Servei CARBO

Plaça de Braus Arenes de Barcelona

Demà, dissabte, 31 de maig a dos quarts d'onze de la nit: **Gran revetlla internacional de Boxa**
ESPANYA contra **BELGICA**
5 grans combats, 5
BILARI MARTINEZ
campió d'Espanya pes lleuger contra
LEUKEMANS
(primera sèrie belga)
RICARD ALIS
(campió d'Espanya pes welter contra
WAN MAROEY
(primera sèrie belga)
Àrbitres: Mustich, Rizo, Casanovas.—Entrada general 2 pesetes. Senyores i nens, 1'25 pesetes. Taquilla de l'empresa, Café Orient i Plaça Arenes.

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València i articles de construcció
Casimir Vicens
Despatx: Tallers, 72
Telefon A. 5690
Fàbrica: Carrer Benavent prop de la Travessera de Sans)
BARCELONA

AUTOCICLES Salleson

AGENTS:
UNIO COMERCIAL ESPANYOLA S. A.
BRUC, 166

CAPSES DE LUXE

per a casaments i bateigs. Antiga Casa **BARGUÉS**, carrer de Sant Pau, 18

RADIO "LOT"

EXCLUSIVES LOT
Apartat de Correus 809 - Barcelona

Equipeu el vostre receptor radiotelefònic amb piles elèctriques de la renomenada marca

RADIO - LOT

i experimentareu la màxima satisfacció en escoltar els tons de l'audició amb perfecta claredat, perquè:
Operen silenciosament.
No interrompen els sons.
Descàrrega uniforme de llur potència.
Tenen llarga durada en stock i servei.
Uniques fabricades amb elements de zenc, d'una sola peça.
Voltatges graduables de 22, 45, 84 i 108 volts.

DE VENDA A BARCELONA

Casa Suprema, Pelai, 56; A. López Aznar, Casp, 12; J. Ganzer, Portal de l'Angel, 19; J. Esteva Marata, Ronda de la Universitat, 7; Lores, Codina & Roig, Trafalgar, 3

Si voleu vestir bé i a preus molt limitats, confieu la confecció dels vostres vestits a la sastreria
Rofastes i Comas
Fontanella, 9 - pral.
Bons gèneres i dibuixos selectes

Tos-Bronquitis-Asma

refredats antics, catarros dels bronquis per crònics i rebels que siguin, es curen radicalment amb l'ELIXIR GUARNIT COLAN GALAN. Venda, al preu de pessetes, als Centres d'Especialitats i l'antiga FARMACIA RODO avui de R. GALAN (successor) PASSEIG DE GRACIA, 199

LITISALS ALSIUS

PERA PREPARAR
AIGUA DE TAULA

MES DIGESTIVA
MES DIURETICA
MES REFRESCANT
MES CARBÓNICA
MES LITINADA
MES AGRADABLE

Estant els productes separats
NO'S DESCOMPOSEN
NO S'HUMITEIGEN

De venta en Farmacias y Droguerías
ALSIUS Productos Químicos y Farmacéuticos S.A

Per qué té CABELLS BLANCS?

Per excessos mentals, per penes, per inquietuts, per malalties... No importa res la causa — La qüestió és que vostè té cabells blancs.

Els cabells blancs, sigui com sigui, son considerats com indici de vellesa. Sou encara joves i aquests quants cabells blancs, us envelleixen.

Teniu el dret i el deure de rebelar-vos contra aquesta injusticia. Acudiu a l'únic remei eficaç i aconsellable; tenyiu-vos amb **Aigua d'Horline.**

Aquesta és la darrera conquesta científica en aquest terreny. Tintura progressiva, absolutament inofensiva sense cap principi tòxic o nociu, sense ni ombra de nitrat de plata. No us farà perjudici a l'epidermis, no us farà malbé 'ls cabells, sinó que al contrari, ademés de tornar-los al llur color primitiu, els suavitzarà i ondularà, treient-los la caspa i evitant-los l'alopecia.

Amb pocs minuts us en fareu una aplicació, sense tacar-vos, sense olor desagradable.

L'AIGUA d'HORLINE

dona al cabell el seu matiç primitiu i és de resultats segurs.

PRODUCTES HORLINE:

AIGUA d'HORLINE (tintura progressiva per als cabells blancs): 6. - DEPILATORI (actiu i inofensiu): 6. - POLVOS (molt adherents): 2'50. - CREMA (evita les arrugues): 2'50. - AIGUA DENTÍFRICA (en comprimits efervescents): 5. - BATHOL MONTRY (sals minerals per a banys de peus): 3'50. - SANIBEL (comprimits al bay-rhum, per a regenerar el cabell): 3'50.

Dipòsit general a Espanya:
Establiments DALMAU OLIVERES, S. A.
PASSEIG DE L'INDUSTRIA, 14 - BARCELONA

Petits Anuncis Classificats

a 0'50 pessetes les deu primeres paraules i a 0'10 per cada una d'exces

OFERTES DE TREBALL

FABRICA de teixits de seda desitja director. Escriure: Apartat 434. Barcelona.

VENDES

ARQUES cabals, tot acert, des de 210 pessetes. Mallorca, número 125, interior.

ESTILOGRAFIQUES or, punta plata, marca "Diamic C". Remedio urgent, a 6 pessetes. Fontanella, 15, tercer segona.

LLOGUERS

ESTIUEJANTS, a Cervelló (lloc a tot confort). Preus mòdics. Raó: Major, número 73. Fiera.

TORRE amb aigua abundant, es lloga a Vallençana, forme de Moncada. Raó: Alt de St. Pere, 13, pral.

ESTIUEJANTS. Lloguen, a Lloret Mar, cases per a temporada esplèndida. Tambè hotel amb menjador davant la mar, per 5.000 pessetes. Raó: Joan Bas Gras.

COMPRES

COMPRA-VENDA. Joies. Gèmeres. Rambla del Centre, 30. Ocasió. Economia.

DIVERSES

HIPOTECQUES. Tramitació ràpida. Borsa de Contractació, S. A. Passatge de la Pau, 4 (Tresor). Telèfon 5494 A.

TORRENT, DENTISTA Portaferrissa, 14. De 12 a 1 i de 3 a 7.

TAPISSOS pintats. La casa més important d'Espanya especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadres a l'oli, aquarel·les, oleografies, etc. Fabricació de marcs i moblatges.—No compreu sense visitar aquesta casa. F. Montlleó, Boters, 9 (Just Fontanella).

PELL, CABELL I SIFILIS Doctor J. Montaña, dels Hospitals de Pau. Còrts Catalanes, 539, accessori.

PROPIETARIS: Tine capital per hipotecar, Argent condicions immillorables. Raó: Rambla de les Flors, 16. Latro.

La fundició de ferro

i altres **METALLS**, del senyor **Benvingut Sulé**, fa saber als seus clients i demés amistats que el dependent Joan Salom no presta ja els seus treballs a casa seva, ço que es complau a posar en coneixement de tots, per a llur govern i efectes consegüents

REFRACTARIS GRES
REGUANT
Carrer Jaume Fabra
Tel. 1613 A. :: Barcelona

SEGELLS DE GOMA
fravats de totes classes en metalls i fustes. Impremta en els establerts Còrts Catalanes, 641 (entre Balmes i Pg. de Gracia). Tel. 224 G. P.

Els dermatòlegs aconsellen emplear les cremes o pastes per a afaitar, amb preferència al sabó i totes les formes sabonoses (vegi's «Manual de Cosmética», de Saafeld, traducció del Dr. Peyri, pàgina 86).

Entre totes les cremes, la

PASTA NIX

ha estat elaborada pensant en l'higiene de la pell. El seu ús cura irritacions, picors, grans, etc. La cara, després d'afaitar-se, li quedarà fina, fresca, suau, sense aquell encarcarament que li fa semblar que té els muscles d'una sola peça, ni aquella cremor tan molesta de l'afaitat a l'antiga.

Demani-ho en drogueries i perfumeries al preu de 2'50 pessetes tub.

VICHY CATALA

Aigua mineral natural :: Digestiva :: Excel·lent per a taula :: De venda a tot arreu